

Glava 1. Upoznavanje sa gamjacima

Jednog ljeta, na udobnoj šumskoj livadici, pored koje je sporo proticala rječica Mirisnica, iz šipražja je izvirio nečiji simpatični crni nos.

Nos je pažljivo omirisao, a zatim se pojavila i cijela njuška ovog šumskog stanovnika. Životinja je namrštila svoje obrvice. Ličio je istovremeno i na hrčka, i na mrmota, i na vjevericu, i na sve glodare zajedno. Da ga je neko od ljudi vidio, odmah bi se naglas začudio jer to je bio pripadnik gamjaka – rijetkih životinja, o kojima skoro niko ništa ne zna.

Gamjak je šapom namjestio svoje naočare. Da, da, prave pravcane naočare. Ova životinja ih je nekada pronašla ispod starog hrasta, i od tada je smatrala sebe najpametnijom u selu gamjaka, iako to nije bilo baš tako. Osim naočara, na njemu je bila žuta košuljica i narandžaste pantalone, iz kojih je virio veliki mekani rep sa kićankom na kraju. Tog simpatičnog gamjaka zvali su Fuksik.

Životinja je još jedanput pomjerila obrve i spretno se popela na borov panj.

- Ovo je prava stvar! Pogledaj, Čupoks! – sa oduševljenjem je uzdahnuo on, gledajući na poljanu.

Tu je do Fuksika doskočio drugi gamjak , takođe u odjeći jarkih boja i sa pufnastim repom.

Fuksik i Čupoks su sa oduševljenjem gledali u stranu na kojoj su odmarali ljudi u polju. Tačnije – gledali su u plastični kamiončić u dječakovim rukama.

- Pa to je pravo čudovište, a ne autić! – poskočio je Čupoks.
- Eh, da nam je takav! Ne bismo morali na leđima nositi blago, je li tako? – u zanosu izgovori Fuksik.

Ali tu pored gamjaka, gazeći cvijeće i zaklanjajući sunce, prođe djevojčica, i oni se moradoše brzo sakriti.

U polju je bilo ukupno četvoro ljudi: tata, mama, dječak Viktor i djevojčica, kojoj su roditelji dali ime Sofi.

Tata je pecao, mama je čitala knjigu, a djeca su radila to, šta obično rade dječica njihovog uzrasta u naručju prirode; igrali su se igračkama, razbacujući ih ukrug, trčali po šumi i pravili buku.

Sofi je bila druželjubiva djevojčica, mnogo je voljela prirodu i životinje. Iz tog razloga ona je često tražila od roditelja velikog psa i, ako je moguće, ne jednog. Barem dva, a moglo bi i šest. Pošto je porodica živjela u malom stanu, moralo bi se šetati sa psima minimalno dva puta na dan, mnogo hraniti, čistiti dlake... I ne samo dlake, nego i prati šape i vakcinisati ih. Sofi je uvjeravala roditelje da će to sve sama raditi, ali njeni tata i mama su odlično znali ko bi sve to radio na kraju krajeva, i da to sigurno ne bi bila Sofi. Zbog toga su se oni dosjetili – zasad su djevojčici poklonili ribice, hrčka i papagaja.

„Ako se budeš brinula o njima, tada ćemo porazmisliti i o psu“ – rekla je mama, uručujući životinjice radosnoj djevojčici.

Danas su u prirodu ponijeli samo hrčka, a papagaja su ostavili kod kuće. Sofi je ostavila kavez sa životinjom pored vode.

- Pogledaj, kako je lijepo, Hrčko! – uskliknula je djevojčica, obraćajući se hrčku.
- Aha, nevjerovatno, – bez naročitog uzbuđenja je pomislio hrčak, - kad ćemo više krenuti nazad.

Hrčko je bio domaća životinja, i susret sa neispitanom i nepredvidivom divljom prirodom nije izazivao uzbuđenje u njemu. Više je to bilo neobjašnjiva, blaga briga.

- Budi tu i uživaj u pogledu na prirodu, a ja ću da se igram – kazala je Sofi i otrčala radosno poskakujući, obradovavši životinju. Hrčko ju je ispratio pogledom i ostao apsolutno sam.
- Hoću sira, - pomisli hrčak, ali sira nije bilo. Saživio se sa mišlju da se ne ispunjavaju sve životinjske želje, i neko vrijeme je gledao u vodu, a potom mu je to dosadilo; legao je na leđa i počeo lijeno zadnjim šapama okretati točkić u kavezu. Međutim, sir nije napuštao njegove misli.

Ubrzo, poslije podne, provjerivši još jednom mamce na udicama, tata je podigao glavu i primijetio da se nadvijaju veliki oblaci, te da ne bi bilo loše početi

spremanje i vratiti se u grad da ne bi pokisli. A osim toga nije imao uspjeha u pecanju ribe, ali koji bi još tata zbog takve sitnice napustio prirodu. Ali oblaci, oblaci – to je već ozbiljna stvar! Djeca su se nerado složila da su oblaci ozbiljna stvar i počeli su se spremati. Viktor i Sofi su sakupili svoje igračke, a roditelji su pakovali stvari i ubacivali ih u automobil.

- Tata, ja ne mogu da nađem svoj kamiončić! – zbunjeno je rekao dječak i ponovo je počeo pretraživati travu i zagledati u žbunje.
- Ti si nespretni! – veselo se smijala njegova sestra i nastavila da sakuplja svoje lutkice i plišane igračkice.
- Nisam ja nespretni, ja se tačno sjećam da sam ga ostavio negdje ovdje! – namršteno je odgovorio Vića i stao na koljena kako bi bolje razgledao travu.
- To su ga, vjerovatno, kumbreci sakrili! – našalila se mama, držeći stolnjak i namignuvši tati.
- ...ili gamjaci! – veselo je prihvatio tata, prateći je. Tata je žurio kako bi krenuli prije početka kiše i rado je učestvovao u igri.
- Kakvi sad gamjaci? – promrmljao je dječak puzeći na koljenima i razmičući travu rukama.
- Mama, a ko su kumbreci? – upitala je djevojčica, otesajući sa lutke travicu koja se zalijepila.
- Gamjaci – to su mala šumska stvorenja, malo veći od običnih hrčaka, odatle i naziv ga – mja – ci – kazao je tata na slogove.
- A šta rade gamjaci i gdje žive? Kako oni izgledaju? – zainteresovao se dječak i na momenat ostavio potragu kamiončića.
- Gamjaci žive u šumi, njih je malo ko vidio, ali govore da je to životinjica nježnog izgleda, sa repićem kao u vjeverice i ušima sa kićankama na kraju, odgovorio je tata.
- A gamjaci se stalno bave krađom svega što nije na svom mjestu ili što su ljudi zaboravili – dodala je mama.
- Obični gamjak izgleda kao hrčak ili mrmot, obučen je u pantalonice i košuljicu, govori kako na ljudskom jeziku, tako i na životinjskim jezicima; uopšte, to je bajkovito biće. – tata je ubacio korpu sa ostacima hrane u automobil i zatvorio prtljažnik.
- A šta je kumbrek? – podsjetila je djevojčica na svoje pitanje.

- Kumbrek – to je isti taj gamjak, ali iz drugog plemena, kum-bre –ci, dodala je mama na slogove. – Kumbreci takođe kradu stvari od ljudi, a takođe sakupljaju ostavljene i zaboravljene stvari.
- A gdje se mogu vidjeti gamjaci i kumbreci? – Vića više nije tražio svoj kamiončić, već je pažljivo slušao priču roditelja.
- Pa nigdje! – odgovorio je tata.
- Kako to „nigdje“? – razočarano je prošaputao dječak i naposljetku, tražeći pogledom svoj kamiončić – igračicu, pošao prema automobilu.
- Nigdje, – pojasnila je mama, otresajući i slažući stolnjak, – to znači da su gamjaci i kumbreci samo izmišljeni likovi iz bajke i u stvarnosti ne postoje.
- Jednostavno, kada neko izgubi nešto i ne može da pronađe, da ne bi preuzeo odgovornost na sebe, tako i govori – ili su kumbreci uzeli ili su gamjaci odvukli, – nasmijao se tata.

Gamjaci, koji su sjedjeli nedaleko u travi i sve slušali, bili su duboko potreseni.

- Šta?! Uzeli?.. Odvukli?.. Štuc! – Čupoks je čak počeo štucati od zbunjenosti.

Gusto krzno na leđima gamjaka postalo je tamno-sivo od negodovanja, ponegdje tamno-smeđe, a na stomaku bijelo. Jedan gamjak, saslušavši šta govore ljudi, prekrpio je lice šapom i osuđujuće je klimao glavom.

- Nemam riječi, - promrmljao je kroz šapu i tužno uzdahnuo. Sklonivši šapu sa lica, on je krajem oka primijetio kavez, koji je stajao pored vode. Biće, koje je veoma ličilo na gamjaka, ležalo je u kavezu, stomakom okrenutim ka gore i izgledalo je prilično tužno.

Pretrčavajući i sakrivajući se u lišću i travi, i stapajući se sa zemljanim humkama, gamjak je došao do kaveza.

- Psh – psh! – obratio se hrčku, naslonivši se šapama na kavez.
- A – a- a, ko je tu?! – hrčak se povratio iz svijeta mašte u realnost, čuvši neobični zvuk. Hrčak je vidio divlju životinju u šorcu, koja ga posmatra sa vanjske strane kaveza.

- Ko si ti? – upitao je gamjak.
- Hrčko – tiho je odgovorio hrčak; usta su mu postala suva i on je osjetio još jedan napad neobjašnjive zabrinutosti od susreta sa divljom prirodom. „Trebalo je da ostanem kod kuće“, - prošlo je hrčku kroz glavu, - „sakriti se pod Sofin krevet i ne odazivati se. I eto, sad sam izgubljen... poješće me... Rozice, znaj da sam te volio, iako to nisam uvijek pokazivao“.
- A ja sam Čupoks, - druželjubivo je odgovorilo biće i pružilo svoju šapu unutar kaveza. – Hajde da se pozdravimo šapama!

„Sada će me uhvatiti i odnijeti! O, ne, šta da radim?“ – pomislio je skamenjeni hrčak.

- I! – s nestrpljenjem je kazao gamjak i mahnuo šapom.
- Bee! – odgovorio je Hrčko, isplazio jezik, zatvorio oči, trznuo šapama i, kako mu se učinilo, veoma ubjedljivo se pretvarao da je mrtav.

Čupoks se zapanjio sa ispruženom rukom i s čuđenjem je uperio pogled na hrčka.

- Šta radiš? - upitao je gamjak.

Hrčko je uspio odigrati svoju ulogu još samo nekoliko trenutaka, ali poslije toga njegovi uzbuđeni živci nisu izdržali.

- Nećeš me pojesti! – zaječao je on otvorivši okice.
- Hm, nisam ni htio, - začuđeno je odgovorio Čupoks.
- Stvarno?
- Apsolutno, - potvrdio je gamjak.
- Pa tako si trebao odmah kazati, a ne počinjati upoznavanje prijetnjama i plašenjem.
- Pa da, - zbunjeno je potvrdio sasvim izgubljeni Čupoks.
- Ja sam Hrčko, hrčak! – ponosno se predstavio hrčak, još uvijek ležeći stomakom okrenutim ka gore.
- A ja sam Čupoks, gamjak. A šta ti radiš ovdje?
- Maštam o siru i tugujem za svojim pravim domom, - sav važan odgovorio je hrčak.
- A ja sam...

Čupoks nije uspio dovršiti, zato što je dječak, tražeći igračke, prišao veoma blizu kaveza.

- Ja živim i radim tu, i i i moram ići! Vidimo se! – Čupoks je mahnulo šapom i sakrio se u obližnjem žbunu.
- Nadam se ne u ovakvim okolnostima, - odgovorio je hrčak masirajući šapom srce koje je jako kucalo, - bolje je da dođeš u goste!

Za to vrijeme dječak je u polju, kao i maloprije, tražio svoj kamiončić.

- Sine, - pozvala je mama Viću. – Ako ne možeš naći svoju igračku, to nije ništa strašno – sljedeći put budi pažljiviji! Djeco, sjedite u automobil, uskoro će početi kiša!

Tata je otvorio vrata od automobila i pokretom ruke pozvao porodicu da sjedne, zatim je i sam sjeo za volan i upalio automobil. Djeca i mama su sjeli na sjedišta i zatvorili vrata. Ispustivši oblačić dima, automobil je krenuo prema gradu.

Čim se stišao šum motora i automobil izašao iz vidokruga, visoka trava se razdvojila, i gamjak se ispenetrao na obližnji panj, stavio šapu na čelo i zagledao se u daljinu, najprije u jednu, a zatim i u drugu stranu. Gamjak nije morao stavljati šapu na čelo da bi bolje vidio, jer je on i tako vidio veoma dobro, ali je on znao za taj pokret i često je tako radio, imitirajući ljude.

Uvjerivši se da su ljudi u autu otišli i da ga niko ne vidi, gamjak je zviznuo, i iz trave je ispuzao drugi gamjak – on je ličio na prvog, u narandžastim pantaloncima i žutoj košulji. Drugi gamjak je prišao panju i upitno pogledao ka gore.

Glava 2. Fuksik i Čupoks

Čupoks je skočio sa panjića, a druga životinjica je zauzela njegovo mjesto, i isto tako, kao domaćin, razgledala unaokolo.

- Fuksik, jesu li ljudi već otišli na svojoj kočiji sa motorićem? – gledajući odozdo ka gore na svoga prijatelja, upitao je Čupoks.

- O-ho, otišli su! I ja se čudim koliko su ljudi neblagodarni i bez srca! Mi im sve vrijeme pomažemo, a oni nas ne vole! – povikao je Fuksik i počeo je s panjića

zagledati u travu i žbunić. Gamjakov nježni repić je za to vrijeme poigravao od uzbuđenosti.

- Mi, Veliki Tragaoci za Izgubljenim Blagom i Povratnici Dragocjenosti, Najmoćnije Pleme Gamjaka, živimo s ljudima već mnogo, mnogo godina i vraćamo im izgubljene dragocjenosti, ali ljudi i dalje vide u svima, pa tako i u nama, uzrok svih njihovih gubitaka, šteta i nesreća, - gromko je izjavio Fuksik. Fuksik je bio obrazovan i načitan gamjak, čiji je vokabular bio veoma bogat. On je imao naočare, koje je našao nekada veoma davno, a svi znaju da su naočare simbol pameti.

- Čim ljudi nešto izgube, - nastavio je Fuksik, - oni odmah govore da je neko ukrao tu stvar.

- A u stvari sami ljudi su oni koji su to izgubili! – potvrdio je Čupoks, ukrstivši šape na grudima.

- Tačno! – složio se Fuksik.

- Silazi s panja, i hajde da tražimo izgubljene stvari! – Čupoks je napomenuo svome drugu zbog čega su došli na poljanu. – A ko su kumbreci o kojima su govorili ljudi? – prisjetio se on odjednom.

- Ne znam, nikada nisam čuo za njih! – slegnuo je ramenima Fuksik, prišao visokim, gustim žbunovima i stenjući izvukao autić, koji je uporno tražio dječak. Čupoks je zadivljeno pogledao u druga.

- Fuksik, to je nevjerovatno! Kako si ti saznao da je autić u tom žbunju? – zadivio se Čupoks.

- Ne... ja ... eee ... – zbunio se Fuksik, - jednostavno sam znao da se nalazi baš u ovom žbunju.

- Zar si ga ti sam tamo sakrio? – dosjetio se Čupoks, iskolačio okrugle oči i užasnuvši se stavio šapu preko usta.

- Da! Da, ja sam ga polako gurnuo u žbunje kada se dječak okrenuo! – smjelo je odgovorio Fuksik. – Jednostavno nisam htio da sve nađene stvari nosim na sebi u selo jer je put dugačak! A pogledaj ovo divno transportno sredstvo! – pri tome Fuksik s ljubavlju pomilova kamion igračkicu, koja mu je po visini dostizala do grudi. On je već predosjećao kako će u kamiončiću ući u selo, i kako će djevojke-gamjačke sa divljenjem gledati ka njemu, uzdišući i mašući repićima. A naveče će moći da provoza do izvora neku ljepoticu u kamionu, gdje bi uživali u zalasku... Obući će poderane plave pantalonice i biće lijep.

- Biću neodoljiv, - zamišljeno je prošaputao Fuksik.

- Ali to je krađa! – ušunjao se u njegovu maštu Čupoksov glas. – Plemenske stariješine nam mogu zabraniti da tražimo izgubljene stvari! – jauknuo je drugar.

- Pa ... eee ... ne moramo im ni reći za ovo! – Fuksik je uzdahnio osjećajući krivicu.

- Nećeš reći! Odličan plan! – uzviknuo je Čupoks, okrenuo se, i odlučno krenuo u istraživanje poljane na kojoj su do maloprije odmarali ljudi.

Oborivši glavu i rep, Fuksik je krenuo za njim. Ali već nakon nekoliko minuta, zaboravivši ono što se dogodilo, drugari su pažljivo pregledali livadicu i ubacivali nađene stvari u prikolicu kamiončića.

Pronašli su tri novčića različite vrijednosti, jedan broš, maramice za nos i bombonu. Sve ove stvari su ubacili u kamiončić, bombonu su pojeli sasvim, a omot su ubacili u prikolicu.

Zatim su gamjaci odgurali kamiončić na šumsku stazicu i pošli u pravcu svog sela.

- Brm-brm-brm, - kazao je Fuksik, oponašajući zvuk upaljenog motora. Namjestili su kamion na uzvišenje i odgurnuli ga, ne prestajući da ponavljaju „brm-brm-brm“, i uskočivši u prikolicu, s uzvicima i radošću krenuli su niz brdo. Nekoliko puta kamiončić je upadao u jarak i u žbunje, a jedanput se čak i prevrnuo, uplašivši staru vranu, koja je zadrijemala, sjedeći na grani. S radosnim kikotanjem, preživjevši putnu nezgodu bez povreda, drugari su postavili kamiončić na točkove i nastavili svoj put prema selu.

Za jedan sat su već bili na odredištu.

Glava 3. Seoce gamjaka

Seoce malog šumskog naroda se nalazilo u malom udubljenju i bilo je zaštićeno sa svih strana: od nezvanih gostiju velikim nasipima, a od vjetrova – brežuljcima. Naselje se sastojalo od pedesetak malih šumskih kućica, a u njemu je živjelo oko dvije stotine gamjaka. Uski prolaz u selo čuvali su dvojica-trojica stražara, ali to i nije bilo potrebno jer ljudi nisu mogli naći seoce, a šumske životinje su živjele u miru s njima ili jednostavno nisu imale ništa sa nemirnim i glasnim gamjacima.

- Brm... brm... brm... – umorno su izgovarali Čupoks i Fuksik, s naporom gurajući kamiončić u selo. Posljednjih pola sata oni su gurali kamiončić-igračkicu,

jer je put pored sela bio veoma krivudav i neravan, i zbog toga su sasvim ostali bez snage.

- Još uvijek želiš biti vozač? – sarkastično je upitao Čupoks.

- Brm... – tvrdoglavo je odgovorio Fuksik, gurkanći kamiončić znojnim šapama.

- Pa hajde dalje sam! – Čupoks je potapšao druga po ramenu i bez snage se opružio na travu.

- Brm, brm, – prostenjao je Fuksik i pogurao svoj automobil prema središnjoj livadici.

- Vozi, vozi, gospodaru puteva. – mahnuo mu je gamjak ležeći.

Fuksik je produžio svoj put na drhtavim šapama. Svi su ga posmatrali sa sažaljenjem, ali Fuksik je bio toliko umoran da to čak nije ni primjećivao. Konačno, doguravši svom snagom kamiončić na sredinu livadice, on se popeo u prikolicu, opružio šape na sve strane u obliku zvijezde, i kao mrtav ostao u tom položaju.

- Šta si dovezao? – prolazeći pored njega, upitao je gamjak sa visokim crnim cilindrom na glavi.

- Blago. – zaplićući jezikom, odgovorio je Fuksik. Prispavalo mu se.

- Dobro. A gdje si našao automobil?

- A, šta? – ravnodušno je odgovorio Fuksik. On je toliko bio umoran da čak nije shvatao o čemu govori.

- Eto vidiš, odmah sam znao da te muči savjest, – ekao je Čupoks, prolazeći pored putem ka svojoj kućici.

- Aha! – sanjivo se složio Fuksik i tu je zaspao u obliku zvijezde, hrćući i grokćući.

Kada je ujutro odmorni Čupoks izašao iz svoje kućice, na glavnoj livadici se punom parom odvijala priprema za zasjedanje gamjaka.

- Mama, mama, a šta će biti na zasjedanju? – sa interesovanjem je upitao jedan mališan, koji je prolazio pored sa svojom mamom.

- Fuksik je ukrao automobil, sudiće mu! – klimnula je glavom mama.

- Oh, zar tako strogo? – Čupoks je počeo krzno na potiljku i krenuo ka livadici.

Na centralnoj livadici, koja je služila kao mjesto zasjedanja starješine, svi stanovnici sela koji nisu bili zauzeti već sat vremena su komentarisali Fuksikovo loše ponašanje. Na sredini livadice stajao je zlosrećni kamiončić i optuženi Fuksik, koji je sjedio u prikolici poguren i sa tugom u očima.

- Fuksik, kako te nije sramota! – surovo je kazao gamjak u crnoj rizi, dugoj bijeloj perici i sa drvenim čekićem u šapi, vršeći ulogu predsjednika sabora. Kucnuo je čekićem po malom panju.

- U Fuksikovu odbranu će govoriti gamjak Džumbo! On ga poznaje cijeli život i tvrdi da se Fuksik može ispraviti i biti opravdan. Da, – nastavio je predsjednik, - primjećujemo da to nije njegov prvi nepromišljen i štetan postupak!

- Aha! – uzviknuo je neko iz mase, – vrijeme je da ga prevaspitamo!

- Na radnu terapiju! – dodao je drugi glas.

- Treba ga uvaljati u smolu i borove iglice, – predložio je gamjak sa crnim brkovima. – A zatim okupati i poslati na dvije nedjelje u šumu na sjeveru da sakuplja grančice!

- Smirite se! Hoću red! – predsjednik je kucnuo čekićem po panju. – Dakle nastavljam. Visokopoštovani vrhovni starješina i dubokouvaženi kralj gamjaka, Hljups, je današnji tužilac!

Čulo se nekoliko slabih aplauza.

Kralj Hljups je bio glavni među starješinama plemena gamjaka. Smatralo se da gamjaci donose odluke u plemenu zajedno, tj. posljednju riječ je uvijek imao najglasniji, najbučniji i najgrlatiji, ali Slavno Pleme Gamjaka, kako su oni sebe nazivali, bez obzira na to, bilo je šumsko kraljevstvo – kralj Hljups je formalno vršio dužnost starješine. Hljups je bio toliko star da se njegova vladavina svodila na hranjenje golubova, svečano mahanje šapom na paradama i izgovaranje zdravica na zajedničkim praznicima gamjaka, gdje je poslije nekoliko čašica pjenušavca s medom zaspao, naklonivši glavu na rame nekog od gamjaka ili bi se udobno namjestio uz njegov topli i mekani bok. Stari kralj nije činio štetu i bio je na svoj način pravičan, tako da su ga u selu voljeli i čuvali, kao stari i dobri običaj. Danas je stari Hljups odjednom osjetio priliv snage, očigledno su počele djelovati jutarnje vježbe, koje je on praktikovao već nedjelju dana, kao i izbjegavanje jutarnje kafe. Osjetivši mladalačku energiju i žar, Hljups je htio da govori i rasuđuje, te je, saznajući o Fuksikovom nepriličnom ponašanju, proglasio sebe za

tužioca i svima obećao da će danas pokazati pravičnost i da će ga naučiti lokalnim zakonima. Sada je on stajao u krugu gamjaka i, s vremena na vrijeme, uzbuđeno prelazio s mjesta na mjesto, oslanjajući se na štap.

-Daje se riječ tužiocu! – oglasio se predsjednik, kucnuvši čekićem.

- Ja neću dozvoliti da ljudi misle kako su gamjaci lopovčiči! – mašući svojim štapom, koga je on nazivao nikako drugacije već Štaka, svečano je uzviknuo Hljups.

- Da! Ispravno govoriš, Hljupse! Ispravno! – složile su se neke od životinjica.

- Mi služimo ljudima već mnogo vijekova, nalazimo i vraćamo dragocjenosti i blaga, a ne krademo ih! – nastavio je kralj. Ionako snuždeni Fuksik u prikolici kamiona postao je još tužniji od tih riječi.

- Dakle, moj prijedlog je da na jedan mjesec zabranimo Fuksiku potragu za vrijednostima, kao upornom kršiocu zakona!

Sabor gamjaka je zagalamio, razmatrajući kraljev prijedlog.

- Daje se riječ odbrani! – najavio je predsjednik sabora i kucnuo čekićem.

- Naravno, Fuksik je kriv, – ulagujući se, počeo je Džumbo, veoma šarmantni gamjak i stari Fuksikov drug. – On je zaslužio kaznu, ali ne tako surovu! Ipak i sam Fuksik je shvatio svoju grešku, veoma-veoma se pokajao i obećava da više nikada neće učiniti ništa slično! Je li tako Fuksik? – upitao je Džumbo.

Optuženi gamjak ozbiljno je klimnuo glavom i nastavio je da potvrđuje klimajući sve vrijeme, dok je sabor gamjaka glasno, bučno i uporno razmatrao kakvu će presudu donijeti. Neko je podržavao Hljupsa, mnogi su bili na Džumbovoj strani.

- Prestani klimati, inače će ti glava uskoro otpasti, – predsjednik je konačno zaustavio Fuksikove pokrete. – Dakle kakvu presudu je donijelo Veliko Pleme Gamjaka?

- Uvaljati u smolu i ... – počeo je brkati gamjak.

- Smiri se! – zapištali su gamjaci oko njega.

Iz mase je izašao okruglasti i debeljuškasti gamjak sa bucmastom njuškom, mrdnuvši obrazima sakupljajući vazduh, i glasno otpočeo:

Veliko Pleme Gamjaka donijelo je odluku da odstrani Fuksika od potrage za dragocjenostima na sedmicu i dva dana!

- I da se uvalja u smolu od drveta! – opet je uzviknuo brkati gamjak.

- Ućuti više! – zagalamili su na njega ostali.

- Dakle, nedjelja i još dva dana zabrane, – zaključio je predsjednik. – Odluka je donijeta. Sabor je završen! Hvala svima, slobodni ste. – gamjak u crnom ogrtaču je kucnuo čekićem, odložio ga i umorno protresao šapu, jer je čekić bio prilično težak.

Stanovnici su počeli da se razilaze, komentarišući presudu. Postiđeni Fuksik skočio je na zemlju iz prikolice.

Drugari su Fuksika sažaljivo potapšali po ramenu, ali šta da se radi – sam je zaslužio. Snuzdeni gamjak je išao, ne podižući glavu i opustivši uši. Malo kasnije drugari su sa Čupoksom nađene stvari predali starješinama, a potom su, kao i ostatak plemena, mogli odmarati do jutra. Fuksik je krenuo prema svojoj kućici i putem je teško uzdisao, sjećajući se kako su mu nedavno izrekli kaznu za nedjelo, usljed čega je bio oštećen kralj Hljups, a Fuksik prozvan „Šulbert“.

Glava 4. Muzika i Šulbert

Priča o Šulbertu je nastala ovako. Jednom su Fuksik i njegovi drugari Džumbo i Čupoks lutali po šumi u potrazi za izgubljenim dragocjenostima. Dan je bio lijep, vjerovatno, neradni ili čak praznični dan za ljude, tako da su se nadali velikom ulovu izgubljenih dragocjenosti. Društvenice nije moralo dugo lutati jer su prilično brzo vidjeli, ili bolje reći čuli, veliku grupu izletnika. Gamjaci su krenuli, prateći zvuk, i sakrili su se u žbunićima na obroncima livadice, gdje su bučno i veselo provodili vrijeme cirkuski umjetnici iz putujućeg cirkuskog šazora. Oni su zbijali šale, smijali se, plesali i pržili nešto na vatri. Iz neobičnog aparata koji je stajao u prtljažniku automobila, izlazili su lijepi i melodični zvukovi, i mnogi od onih koji su odmarali, plesali su u ritmu muzike.

Drugari su se udobno namjestili, slušali muziku i sa interesovanjem posmatrali ljude. A imalo se šta i vidjeti! Mađioničar je uveseljavao kolege koristeći veliki magnet i raspaljivao je plamen velikom lupom, koncentrišući sunčeve zrake na određenoj površini. Klovn je eksperimentisao sa eksplozivima, proizvodeći glasne zvukove, manje eksplozije i ispuštajući raznobojne dimove. Zabavljač je lijepo recitovao stihove iz knjiga, a akrobata je prskao iz vatrogasnog aparata, praveći tako pjena-zabavu.

Društvo se veselilo veoma dugo i počeli su se spremati kući tek predveče. Izletnici su bili veoma umorni i žurno su pakovali svoje stvari. Naposljetku, nekoliko prepunih automobila je napustilo livadicu, prilično zadimivši izduvnim gasovima, i uputili su se prema gradu.

Kada su dim i prašina od automobila nestali, a zvuk njihovih motora utihnuo u daljini, društvence gamjaka je uočilo da su izletnici na livadi zaboravili gramofon sa pločama i kutiju sa magnetima, eksplozivima, knjigama i vatrogasnim aparatom. Gamjaci su se brzo dogovorili i donijeli odluku da odnesu gramofon i sve ostale stvari u selo, iako su oni bili prilično teški. Poslije dugih, napornih priprema, koje su podrazumijevale zagrijavanje, izradu nosila, dugi utovar stvari, a takođe ništa manje naporan put – veliki teret je konačno bio dostavljen u selo (inače poslije toga, Fuksik je počeo maštati o automobilu sa prikolicom, a kako se to za njega završilo, mi već znamo). Dragocjenosti su bile svečano postavljene nasred sela. Cijelo pleme gamjaka je dotrčalo da pogleda tu čudesnu tehniku! Posljednji je došao starina Hljups.

Na Hljupsovoj glavi je bila stara kruna, koja je napravljena od konzerve i koja je čvrsto stajala na tjemenu. Još od vremena kada je Hljups krunisan nikako nije mogao skinuti krunu – ona je čvrsto stajala na glavi kao vjenčani prsten na debelom prstu. Ispočetka Hljups nije htio da skida krunu, a zatim je jednostavno zaboravio da mu se nalazi na glavi.

Zbog toga što je kralj uvijek nosio svoju krunu, mnogi gamjaci su već počeli zaboravljati kako je Hljups izgledao bez nje. Neki zli jezici su tvrdili da će Hljupsa tako i sahraniti sa krunom, a za novog kralja će izrezati novu. Drugi pak naročito sarkastični jezici su tvrdili da Hljups ne skida krunu čak ni kada spava ili kada se kup. A jedan gamjak je tvrdio da je vidio kako je Hljups jednput skinuo krunu, pogledao se u ogledalo i... nije prepoznao sebe!

- Eh-khe-khe-khe, – nakašljao se Hljups i pokazao čvornatim štapom prema muzičkom uređaju. – Kakav je ovo čudni aparat? Eee... traktor? Ili... hmm... lampa?

Iako je bio star, kralj Hljups se volio hvaliti svojim poznavanjem nauke i tehnike, i na sve načine je ta znanja isticao, ali bi uvijek promašio vrijeme i mjesto.

Fuksik, Džumbo i Čupoks su se okupili oko gramofona.

- Sada ćemo vam pokazati nešto čudesno! Neviđeni šou! – glasom iskusnog zabavljača rekao je Fuksik. Iza njegovih leđa su se pojavili daleki crveni oblaci i iznenada je kliknula preplašena ptica. Hljupsovo srce je preskočilo od lošeg predosjećaja, ali radoznalost se pokazala jačom od instinkta samoodbrane, i stari kralj je odlučio da ostane. Gledajući nepovjerljivo na aparate i bojažljivo se osmjehujući u očekivanju čuda, pleme je obazrivo počelo aplaudirati.

- Počinjemo! – uzviknuo je Fuksik i pritisnuo tipku.

Gramofon je počeo vrtjeti ploču, a iz zvučnika se ispočetka čulo šištanje, a zatim odjekivanje. Izvukavši vratove i zaustavivši disanje, pleme je posmatralo čudo-aparat. Najmlađi gamjaci su se popeli na nisko rastinje, koje je raslo u blizini i visili su sa grana kao neko neobično voće.

- Nešto se ništa ne vidi i ne čuje! – nagluhi Hljups je prišao bliže uređaju i šapu primakao uhu osluškujući.

Vjerovatno je veoma blizu prišao magnetu, koji je stajao pored gramofona, jer je moćno magnetno polje odjednom privuklo krunu, a ujedno i Hljupsovu glavu, istovremeno sa glasnom muzikom koja je izbijala iz zvučnika.

To je izgledalo prilično čudno: Hljups je bio tu – i odjednom nema Hljupsa, tačnije njegove glave, koju je uporno negdje dolje i u stranu privlačio magnet zajedno sa krunom. Nemajući snage da savlada ovu moćnu silu, pred zbunjenim pogledima svojih podanika, Hljups se očajnički suprotstavljao, pokušavajući da se ispravi. Vrteći očima ludački i uzdišući od napora, stari kralj je pokušavao da izađe iz magnetnog polja. Međutim, moćna sila ga nije puštala i pleme je kao opčinjeno posmatralo kako Hljups maše šapama, pokušavajući da se oslobodi. Muzika je i dalje glasno svirala, a sa strane se činilo kao da Hljups pleše, mašući štapom, pomjerajući tijelo i repić, i pri tome hvatajući se šapama za zemlju u ritmu muzike.

- Izgleda da je stari odlučio da otpleše brzi ples! – prokomentarisao je neko i podržao ga aplauzom.

- Igraj, starče! Kraljevi su uvijek mladi! – uzviknuli su Hljupsu mladi gamjaci, koji su se ponosili okretnošću svoga starješine. U jednom momentu Hljupsovi mišići su izgubili snagu i magnet je silno privukao starog kralja.

Neke od životinjica su počele shvatati da se sa Hljupsom dešava nešto čudno, te su najhrabriji potrčali prema kralju. Dok je svirala vesela pjesma o ljubavi, oni su poglavicu obvezali kanapom i s mukom odvojili od magnetu.

Džumbo i Čupoks su skočili na gramofon da bi ga zaustavili, ali ih je obojicu uhvatila i zavrtjela ploča koja se okretala. Da ne bi udarili u ručicu gramofonske igle, Džumbo i Čupoks su počeli preskakati preko nje kao konji koji preskaču pregrade. Čupoks je nekako uspio zaustaviti aparat i, odsviravši posljednje akorde, ploča se zaustavila na mjestu.

Hljups se podigao stenjući i, isplazivši jezik od iznemoglosti, pokazao je prstom na Fuksika.

- Ti... hi-i-i-i... kako se zov... hi-i-i-i... Šulbert! – ne mogavši da se nadiše, razdraženi Hljups je nazvao Fuksika rječju, koja je ličila na prezime poznatog

kompozitora. – Ne želim više nikakav šou, Šulberte! – konačno je udahnuo Hljups, zaprijetio svojim štapom, i tromo se uputio ka svojoj kućici.

Pleme je propratilo Hljupsa pogledom saosjećajnosti. Od tog dana u sjećanju gamjaka je zauvijek ostao taj divlji ples, koji je odigrao starješina, a Fuksik je dobio neobičan nadimak – „Šulbert“.

Glava 5. Spasavanje Hrčka

Otpočela je nedjelja u kojoj je Fuksiku bilo zabranjeno da traži dragocjenosti. Gamjak je bio veoma tužan i patio je. Da bi razveselili svog druga, Čupoks i Džumbo su često dolazili u goste. Već prvi dan izdržavanja kazne, za vrijeme njihove sjedeljke, drugari su započeli razgovor o Sofinom pripitomljenom Hrčku.

- On je bio veoma druželjubiv, – kazao je Čupoks, – ali pomalo čudan. Čak me je pozvao u goste, rekavši da mu nedostaje njegov pravi dom. Interesuje me, šta je on imao u vidu?

- Naravno da je mislio na šumu! – odjednom je kazao Fuksik, –pa on je životinja?

- Životinja, – klimnuli su glavama Čupoks i Džumbo.

- A gdje životinje žive? – produžio je ovo razmišljanje Fuksik.

- Gdje? – upitali su drugari.

- U šumi!

- Tačno, Fuksik! – složili su se ostali gamjaci. – Kao i uvijek, oduševljavaš pameću i erudicijom!

- Kazao si da njega drže u kavezu? – zadovoljan pohvalom, Fuksik je sa interesovanjem upitao Čupoksa.

- Tačno tako. Tjeraju ga da trči ukруг unutar jednog točkića. Kakvo iživljavanje!

- Dakle, on je zatvorenik i još se iživljavaju nad njim! Moramo toga hrčka izvući iz nevolje! On je zaslužio slobodu! – oduševljeno je kazao Fuksik.

- Sloboda! – drugari su ga podržali gromkim uzvicima i spremili su se da krenu u oslobodilačku misiju. Sakupili su potrebne stvari, i drugari su se vratili na livadicu, gdje su juče sreli Hrčka. Stajali su malo pored rijeke na onom mjestu gdje se nalazio kavez. Njuškajući svojim osjetljivim nosićem, Čupoks je uhvatio tanani, ali i još uvijek osjetan miris hrčka u vazduhu i, prateći ga, oni su krenuli prema

gradu laganim hodom. Nekoliko puta trag se gubio, ali ga je Čupoks uvijek iznova nalazio, i u isto vrijeme kada su se na nebu počele pojavljivati prve zvijezde drugari su došli do grada. U vazduhu se pojavilo mnogo novih i nepoznatih mirisa, ali Hrčkov trag je postao jasniji.

- Za mnom! – Čupoks je samouvjereno poveo drugare. Oni su obukli crne šortseve i svoje njuške namazali kremom za cipele, da bi se stopili sa noćnom tamom. Kretali su se u mraku tiho i oprezno, skrivajući se u odvodnim kanalićima i birajući ulice bez ljudi. Gamjaci su konačno došli do simpatične dvospratne kućice.

- Ovdje! – kucnuo je šapom Čupoks, pokazujući otvoreni prozor na drugom spratu.

- Sloboda! – živo je uzvikivao Džumbo, ali Fuksik mu je na vrijeme zatvorio usta šapom.

- Šta to radiš! Mi smo u zasjedi, ovo je tajna oslobodilačka misija!

- Oh, oprostite, – zbunjeno je odgovorio Džumbo.

Tajno društvanje se približilo dvospratnici.

Gamjaci su se razmahali konopcima na čijim krajevima su bile kukice, i zakačili su se za prozorsku daščicu na drugom spratu. Oni su se spretno i brzo uspeli uz konopce i ušunjali kroz prozor. Našavši se unutra, drugari su vidjeli veliki kavez obasjan mjesečinom, u kome je pored ostalih stvari stajao krevetić, na kome je slatko spavao hrčak. Na drugoj strani sobe bio je još jedan kavez sa papagajem, a pored zida veliki akvarijum sa ribama. Papagaj je zbunjeno zurio u goste. Džumbo je stavio prstić na usta.

- Tiho, ptičice! Ne plaši se, i tebe ćemo spasiti!

Spustivši se niz konopce sa prozora u sobu, Fusik i Čupoks su otvorili Hrčkov kavez i tiho su prebacili hrčka na platno koje su ponijeli sa sobom. Kada su drugari počeli da ga podižu na prozor, neko je iza vrata uključio svjetlo i čuli su se koraci.

Drugari su požurili. Vukući brzo konopac svojim šapama, Džumbo je na prozorskoj daščici prihvatio tovar i prilično neoprezno ispustio zamotuljak sa hrčkom pored sebe.

- Sir, – promrmljao je u snu Hrčko i zjevnuvši slatko, prevrnuo se na drugu stranu.

Fuksik i Čupoks su se već popeli na prozor, a koraci iza vrata su postali glasniji.

- Ptičice, doći ćemo po tebe! I po vas, zarobljene ribice! – Džumbo je ulio nadu „zarobljenicima“, i skupivši šapu u pesnicu, uskliknuo je: „Sloboda!“.

Istovremeno sa ovim riječima gamjaci su zamotuljak sa hrčkom, obezbijeđen konopcima, spustili sa prozora i skočili za njim.

- Sloboda, – začuđeno klimajući glavom, odgovorila je ženka papagaja Ružica. Ribe u akvarijumu nisu ništa rekle i nijemo su ćutale.

Padajući smotuljak sa hrčkom, zaustavio se bukvalno za dlaku od zemlje, viseći na konopcima i ljuljajući se. Gamjaci su se spretno spustili, smotali konopce i ponijeli zamotuljak sa sobom. Oni nisu htjeli da bude Hrčka prije vremena, i planirali su da ga razbude tek u šumi, priredivši tako najljepše iznenađenje ovoj životinjici – zaspao je u nevolji, a probudio se u svom istinskom staništu.

Praćeni mjesečevom svjetlošću oni su došli do ulaza u šumu. Razbudivši hrčka, drugari su se pripremali da mu saopšte o dugo očekivanoj slobodi.

- Budi se, druže! – Fuksik je kucnuo hrčka po ramenu.

-Ti si na slobodi! – oglasio se Čupoks, ponosan na sebe i svoj postupak.

-Sloboda! – od sve duše je uzviknuo Džumbo i poskočio od radosti.

- A? – sanjivo je upitao hrčak, trljajući oči šapama, - šta?

Hrčko se protegnuo, zjevnuo, vidio gamjake, razgledao oko sebe i iskolačio oči od nevjerice.

- Gdje sam ja?! Ko ste vi?! Gdje je moj kavez?! – zavapio je hrčak.

- Ne brini se, izbacili smo te iz nevolje! - smirivao ga je Fuksik.

- Sada si na sigurnom! – dodao je Čupoks.

- Trči, druže! Sada si slobodan kao vjetar u polju! – svečano je kazao Džumbo i pokazao šapom u nepreglednu šumsku noć. U daljini se čulo tužno zavijanje vuka.

- Da trčim?! – upitao je Hrčko. - Kuda da bježim, i zašto da bježim?!

„Oni će me otjerati u šumu i pojesti,“ – prošlo je Hrčku kroz glavu – „Oprosti, Ružice! Ja se bez borbe neću predati, golim šapama me neće uhvatiti!“ – herojski je pomislio hrčak.

-Trči u šumu, u svoj pravi dom! – ponovio je blagonaklono Čupoks. – Ti si sam govorio da ti nedostaje dom. Sjećaš li se, rekao si to na livadici pored rijeke? Ja sam gamjak Čupoks, sjećaš li se sada?

- O-o-o, – zastenjaio je Hrčko, uhvativši se šapama za njušku, – moj pravi dom je u stanu! Meni je stan nedostajao!

- A mi smo pomislili da si ti zarobljenik! – začudio se Fuksik. – Mislili smo da će ti u šumi biti bezbjedno.

- Bezbjedno?! Noću u sred šume?! Pa mene će sada pojesti šumske zvjeri!!! Od mene neće ostati čak ni bretele od šortsa!!! – očajno je zapištao hrčak.

Hrčko je doživio ono što ljudi često nazivaju paranojom ili napadom panike. Gamjaci su na sve načine pokušavali da ga smire, i na to su, vjerujte, potrošili mnogo energije.

Na kraju su drugari uspjeli smiriti hrčka i on im je ispričao svoju životnu priču. Hrčka su još kao malog pripitomili ljudi i koliko se on sjećao, cijeli njegov život je protekao u kavezu. Djevojčica Sofi, koja se brinula o Hrčku, bila je dobra i veoma je razmazila hrčka hraneći ga različitim poslasticama. Takođe, u sobi sa Hrčkom je živjela Ružica, ženka papagaja, koju je on veoma volio, kao i ćutljive ribice u akvarijumu. Hrčko je bio veoma zadovoljan svojim životom i nikada ga ne bi mijenjao za život divlje i surove šumske životinje.

- Drugari, ja veoma cijenim što se brinete za mene, ali vas molim - vratite me nazad u kuću! Moji domaćini sada spavaju i ako do jutra uđem u kavez, niko neće primijetiti da nisam bio tu! – zamolio je Hrčko svoje novopečene drugare.

Uzdahnuvši duboko, drugari su zajedno sa Hrčkom krenuli nazad u gradić i oko ponoći su već bili na odredištu.

Metalne kukice su opet zakuckale o prozorsku daščicu, Fuksik i Čupoks su se opet popeli na drugi sprat, a Džumbo koji je ostao dole, obmotao je konopac oko debeljuškastog Hrčka, i gamjaci koji su bili gore počeli su da ga podižu. Sam hrčak, zbog veoma udobnog života bez fizičkih aktivnosti nije mogao da se penje uz konopce. Hrčka su sporo izvukli na vrh i drugari su ga ispratili do njegovog kaveza.

Ružica ih je ispratila spokojnim pogledom, jer ove noći je više ništa nije čudilo.

- Oprosti nam, Hrčko! Ptičice, oprosti nam! – uznemiren zbog neuspjelog spasavanja, tužno je rekao Čupoks.

- Da, Hrčko, mi smo malo pogriješili sa zaključcima, mislili smo da ti je ovdje loše! – složio se potišteni Fuks.

- Mislili smo da si u nevolji, i htjeli smo da ti podarimo slobodu! – dodao je Džumbo.

- Drugari! Samo pogledajte kako ja živim! Zar je moguće ne biti srećan pored svega? – uskliknuo je Hrčko i upalio je malu lampicu u kavezu.

Fuksik, Džumbo i Čupoks su zanijemili od neviđene raskoši – Hrčko je imao najudobniji dom, o kome su mogli samo maštati.

U kavezu, osim tepiha koji se nalazio na podu, nalazila se mala sofa, fotelja, ormar, ogledalo, umivaonik, stazica za trčanje, pa čak i cvijeće u malim vazama. Na zidovima su visile slike sa pejzažima, i cijeli ovaj kavez ličio je na jednu malu udobnu sobicu. Fuksik, Džumbo i Čupoks su sa oduševljenjem posmatrali. Naravno da Hrčko ne bi mijenjao sve ovo za život u šumi.

- Ja u životu imam sve! – kazao je Hrčko. I, začutavši, uzdahnuo – osim moje prve ljubavi – Buske.

Hrčko je uzdahnuo još jedanput i pokazao je drugarima fotografiju svoje simpatije u suknjici i sa ručno izrađenim krilima iza njenih leđa.

- Jedanput je Buska vidjela avion sa natpisom „AirBus“ i pomislila da je ona takođe AirBuska, napravila je sebi krila, i od tada je nismo vidjeli... – tužno je završio Hrčko i pokazao im veliki poster na zidu na kome se nalazio lijepi bijelo-snežni avion sa natpisom airbus jarko-crvene boje.

Oni su malo odsjeli na divanu, odmorili su se, i već je bilo vrijeme da krenu u šumu. Gamjaci su se pozdravili i već su se spremali da ponovo iskoče kroz prozor, ali ih je Hrčko zaustavio.

- Ja sam veoma zahvalan što ste se pobrinuli za mene i ne želim da odete tužni. Moja šumska sabračo, odlučio sam da vam priredim cirkusku predstavu za rastanak! - kazao je Hrčko.

- Šou? – oprezno je upitao Fuksik.

- Aha, šou! – treskajući obrazima, hrčak je radosno klimnuo glavom.

- Poslednji šou koji smo mi vidjeli, završio se... veoma čudno! – posumnjao je Džumbo.

- Oh, ne plašite se, sve će biti dobro! – uvjeravao ih je Hrčko.

Hrčko je izvadio iz ormara špicastu kapu i plašt sa zvijezdama, obukao je to, a zatim je uključio mali gramofončić. Zaspivala je muzika.

- Hop! – glasno je uzviknuo Hrčko, kao pravi cirkuski ukrotitelj životinja.

Čuvši te riječi, Ružica je nogicom otključala bravicu na vratima, izletjela napolje i sjela na grančicu koja se nalazila pored hrčka.

-Hop! – Hrčko je opet dao komandu. I ona je potom preletjela na drugu grančicu.

- Hop! – i Ružica je napravila salto.

Hrčko je ponovo uzviknuo „Hop!“, a ribice su iskočile iz akvarijuma, okrenule se u vazduhu i ponovo uskočile u vodu.

To je bilo tako moćno da su se Fuksik, Džumbo i Čupoks počeli veselo smijati i glasno aplaudirati, zaboravivši na svoj neuspjeli pokušaj spašavanja hrčka.

Društvanse se naročito smijalo triku prilikom koga je Hrčko stavljao balon u džep, nakon čega bi se lagano kucnuo po tjemenu i taj balon izvlačio iz svojih usta. Hrčko je još dugo pokazivo različite tačke zabavljajući gamjake, i kada je došlo vrijeme da se rastanu, šumske životinjice nisu htjele da odu jer im se mnogo svidjelo. Međutim, ništa nisu mogli uraditi, vrijeme je bilo da se vrate kući. Hrčko je zagrlio svoje nove drugare i poželio im je sve najbolje. Fuksik Džumbo i Čupoks su još jednom pozvali Hrčka u goste i nacrtali mu mapu do njihovog seoceta. Pozdravivši se i ponovo se našavši na ulazu u šumu, gamjaci su se složili, da je neuspjeli pokušaj spašavanja ipak bio vrijedan cirkuske predstave. Još dugo poslije toga događaja gamjaci su uveseljavali svoje drugare iz plemena različitim cirkuskim trikovima, koje su vidjeli u gostima kod Hrčka. Jedanput je tokom trika Čupoks progutao lopticu i svi su se veoma uplašili. Poslije tog događaja gamjaci su se opametili i shvatili su da čudne predmete ne treba stavljati u usta.

Glava 6. Blago gamjaka

To je bio težak, dugačak, ali uspješan dan za gamjake-tragaoce. Čupoks, Fuksik i Džumbo su ustali zajedno sa izlaskom sunca i lutali su po šumi, sakupljajući razne dragocjenosti koje su ljudi izgubili, sve do tog momenta kada je nebo u daljini poprimilo narandžastu boju, a ogromna sunčeva lopta počela polako da se utapa iza visokog drveća na zapadu.

Džakovi koje su nosili Čupoks, Fuksik i Džumbo bili su do vrha napunjeni pronađenim stvarima.

- Idemo li u selo? – upitao je Džumbo, brišući oznojenom šapom ništa manje mokro krzno na glavi.

- Naravno, – odgovorio je Čupoks, – moramo osušiti šortseve.

Tri druga su krenula prema selu gamjaka i koračali su prema glavnoj stazici, ostavljajući otiske šapa u gustoj travi. Došli su za četvrt časa. Prošavši pored stražara koji su stajali na ulazu u selo i prešavši centralnu ulicu, družina se približila Hljupsovoj kućici. Vođa je sjedio na stepeništu, umotan u ćebence, s toplomjerom ispod pazuha, i pio je nešto toplo iz šoljice. Starješina je izgledao loše.

- Kome ćemo predati dragocjenosti, vođo? – upitao je Čupoks, popevši se na trijem i skinuvši vrećicu sa leđa.

- Uh, hajte vi sami, djeco, i odnesite sva blaga u sef „lombard“, ja se nešto loše osjećam, – odgovorio je Hljups hrapavim glasom. – Čekaće vas glavni blagajnici, oni su na poslu cijeli dan.

Sef sa dragocjenostima gamjaci su nazivali čudnom riječi „lombard“. Gamjaci su znali da ljudi u gradovima veoma često odnose svoje dragocjenosti u lombard, i mislili su da je to najpouzdanije skladište. Oponašajući ljude, šumske životinjice su dale takav naziv i velikoj pećini ispod zemlje. Lokalne blagajnike u tome skladištu svi su znali po nadimcima Pare-Bare i Blagoje Mrkvica, zato što su oni voljeli da ponavljaju te riječi gdje god bi se našli. Oni su bili isto tako stari i mudri kao Hljups, i odgovorno su se odnosili prema svom poslu, što ćemo uskoro i vidjeti.

Gamjaci su napustili Hljupsov trijem poželjevši mu da brzo ozdravi, i krenuli su prema pećini u kojoj se nalazila gamjačka blagajna. Ulazak u pećinu se nalazio na visokom brežuljku koji je čuvao njihovo seoce od vjetra sa sjevera. Društvo se pozdravilo sa stražarima na ulazu i nastavilo je dalje dugačkim krivudavim hodnikom, koji je vodio pod zemlju u visoku i u prostranu sobu.

U prostoriji pored samog zida stajao je sto zatrpan velikim knjigama, za kojim su sjedjela dva stara gamjaka. Prvi je bio oniži i debeljuškast, a drugi visok i mršav, sa urednim bakenbardima. Oba gamjaka su imali naočare.

- Pozdrav za starješine! – pozdravili su se gamjaci.

- Zdravo, mladi tragaoci! Jeste li donijeli pare-bare, prstenčiće-obručice i mindušice-visuljice? – veselo ih pozdravi visoki Pare-Bare.

- Zdravo, – ne odvajajući pogled od blagajničkih knjiga, klimnuo je glavom bucmasti Blagoje Mrkvica. – Šta ste donijeli?

- Mnogo toga, – zadovoljno je odgovorio Fuksik, a drugari su počeli da istresaju na pod pećine dragocjenosti koje su donijeli.

- Ta-ako, hajde da vidimo, izbrojimo, procijenimo i složimo na police, – Blagoje Mrkvica uze lupu sa stola i počeo da pregleda robu.

- Kartonska kutija jedna! Srebrni lanac, pokidan, jedan! Novine „Putničke novosti“, zgužvane, jedne! Metalni broš, jedan komad! Čokolada u omotu, grickana dva puta sa različitih strana, jedna pločica! – Blagoje Mrkvica je nabrojao pronađene dragocjenosti.

- Kako grickana? – povikali su Džumbo i Čupoks.

- Eto tako! Zagrižena, a sudeći po otisku zuba jedan, zub je oštećen! – mirno je odgovorio Blagoje Mrkvica.

Džumbo i Čupok su pogledali Fuksika jer je imao oštećen zub, tačnije komadić zuba je bio odlomljen.

- Pa čokoladica sa orasima i suvim grožđem je tako ukusna... – zacvilio je Fuksik.

Džumbo i Čupoks su krenuli ka Fuksiku s namjerom da ga izlupetaju po glavi, ali je Fuksik primijetio mala tajna vrata i krenuo da se povlači ka njima, pokušavajući da pobjegne od nevolje. Vrata su bila stara zapuštena i izgledala su tajanstveno. Starješine su prekasno primijetile Fuksikov potez.

- Stani tu gdje si! – viknu Blagoje Mrkvica, a Pare-Bare, ispustivši lupu, užasnut je nijemo posmatrao.

- Šta ste rekli? – Fuksik je odreagovao na riječi, ali su se tada Džumbo i Čupoks, koji su sustigli svog drugara spotakli, pali na Fuksika i sva trojica su upali u prolaz. Vrata su se zalupila za njima i nastao je mrak.

- Tamo je napušteni lavirint, nastavio je da viče Pare-Bare, ali to je bilo beskorisno jer su vrata odsjekla drugare od spoljašnjeg svijeta. Gamjaci su u mraku napravili nekoliko koraka naprijed i nazad, ali nisu mogli da pronađu vrata koliko god opipavali podzemne zidove.

- Šta da radimo? – tiho je upitao Čupoks. Bio je očigledno uplašen.

- Tamo nešto sija, hajdemo prema svjetlu, pa ćemo saznati. – odgovorio je Fuksik.

Drugari su hodali kroz lavirint u mraku nailazeći na paučinu koja je izobilno visila posvuda. Pljuckajući i izbjegavajući paučinu, Gamjaci su, s vremena na vrijeme, uzvikivali i stenjali.

- A zamislite, reče Džumbo zamišljeno, da ovdje žive ogromni pauci, zmije i slijepi miševi. Otrovni...

- Ne postoje otrovni slijepi miševi, – prigovorio je Fuksik.

- E kada ti skoči na glavu onda ćemo saznati. – zloslutno je odgovorio Džumbo.

- A-a-a-a-a! – viknuše jednoglasno i potrčaše kroz lavirint.

Pojurili su kao uragan, zalazeći u beskrajne raskrsnice i udaljavajući se sve više od vrata. Naposljetku, Gamjaci su zašli u ćorsokak i zastali da udahnu.

- Tamo je bilo čudovište, siguran sam u to! – dahćući, Džambo je zacvilio.

- Da, i ja sam ga vidio! – složio se Čupoks.

- Ma nema tu ničega!

- Pa dobro. – Čupoks sleže ramenima. – Hajdemo odavde, usput - a gdje smo mi?

- Mislim da je ovo stari sistem lavirinta koji se nalazi ispod našeg sela, odgovorio je Džumbo.

- Mora da postoji nekoliko izlaza odave. Nadam se da ćemo uskoro pronaći neki...

- Žedan sam. – požalio se Čupoks. – Hoću limunadu.

- I ja sam! – dodao je Džumbo.

Ne osjećajući noge, drugari su ponovo potrčali. Raskrsnice i hodnici su se smjenjivali. I kada se Fuksiku učinilo da je trčao cijeli dan, iznenada se zakucao u Džumbova leđa, a Čupoks je naletio na njega sa leđa. Gamjaci su pali.

- Zbog čega si se zaustavio? – Fuksik je upitao Džumba koji je ležao ispod njega.

Međutim, onda je podigao pogled i ugledao zrak sunčeve svjetlosti kako dolazi iz rupe na plafonu.

- Podignite me, a ja ću raširiti prolaz, – predloži Džumbo.

Gamjaci su ustali, i Džumbo se popeo na Čupoksova ramena i počeo šapama čačkati po pukotinama. Grudvice zemlje su padale dolje, a zatim je zatvoreni sanduk pao uz tresak, otvarajući prolaz ka svjetlosti za gamjake.

- Oh, blago! – bio je omalo iznenađen Čupoks.

- Odakle je ono ispalo? – pitao se Fuksik. – Naši preci su još prije dva vijeka pretražili cijeli kraj.

- Nije važno, ponijemo ga sa sobom, – rekao je Džumbo.

- Čupoks, odbaci me ka gore.

Čupoks je odbacio malog gamjaka a Džumbo je uletio u formirani prolaz. Čvrstim kandžama se uhvatio za ivicu, izvukao se i uspuzao se u otvor ispred njega. Našao se u kuhinji starješine Hljupsa. Na podu, pored kamina, odakle je upravo izašao prljavi Džumbo, sjedjeo je Hljupsov unuk i igrao se šišarikama.

-Mali, gdje je djed? – upita Džumbo.

- Svi su otišli. Traže neke gamjake koji su se izgubili u lavirintu. U selu nema nikoga.

- Još neko se izgubio u lavirintu? – iznudio se Džumbo. – Kakve mukice. Molim te, daj mi konopac.

Hljupsov unuk je donio konopac, a Džumbo ga je spustio kroz prolaz. Najprije su oprezni gamjaci podigli sanduk na površinu pa su onda tek oni izašli. Stajali su na sredini kuhinje, kihali i otresali prašinu, kada su se ulazna vrata zalupila i trenutak kasnije u sobu je ušao Hljups. Nos mu je bio crven, a obloga mu je jedva stajala na glavi.

- O! – začudi se starješina. A mi te tražimo po cijelom lavirintu!

- Mi smo se već sami spasili. – odgovorili su postiđeni gamjaci.

- Djede, a mi smo pronašli blago! – pohvalio se unuk.

- Oh, pa ovo je sanduk sa mojim prvim blagom. Izgubio sam ga prije otprilike dvadeset pet godina, a vidiš gdje ste ga pronašli.

Hljups je lagano pogladio sanduk, otvorio poklopac i, odbacivši poklopac, on i njegov unuk su počeli da pregledaju staro blago. Fuksik, Čupoks i Džumbo su obrisali znoj sa čela, napili se vode i krenuli da traže sve ostale stanovnike sela, da bi im rekli da su pronađeni i da ih više ne treba tražiti.

-Hej, dječice! – Hljups je pozvao gamjake. – Kada ćete naučiti da slušate starije, zar vam je malo neposlušnosti u prošloj nedjelji?

Gamjaci su istovremeno udahnuili i tužno se odšunjali do izlaza. Oni su dobro zapamtili kako se sve završilo kada nisu poslušali starije.

Glava 7. Kako Fuksik, Čupoks i Džumbo nisu poslušali starije

Jednoga dana Fuksik, Džumbo i Čupoks su se našli na glavnom seoskom trgu. Čupoks je oduševljeno mljackao jedući jabuku, Džumbo je zamišljeno grickao travku, a Fuksik je samo stajao uvučenih šapa u džepove svoga šortčića i razmišljao gdje bi mogao pronaći lizalicu na štapiću.

Fuksiku je odjednom u glavu došla jedna veoma zanimljiva misao.

- Drugari! Ja ne shvatam zašto mi moramo nositi blago u našu blagajnu „lombard“, zašto ne bismo odmah nosili ljudima, kako bi oni mogli vidjeti ko im je donio?

Čupoks je na momenat prestao mljackati, a Džumbo je kazao: „Zato što su tako naredile starješine, a to znači da tako treba da radimo!“.

- Ali tada bismo mi od ljudi dobijali mnogo raznovrsnih slatkiša, a još bi nas ljudi i hvalili! – Fuksik se nije smirivao.

- Hajdemo do kralja Hljupsa, on će nam sve objasniti! – sažvakao je jabuku Čupoks.

- Ma ne, ako on počne da nam objašnjava to će trajati do večeras! Kazao je Fuksik.

- Ipak, hajdemo do kralja! On će nam tačno reći! – Džumbo je podržao druga.

Drugari su krenuli prema Hljupsovoj kućici, ne slušajući Fuksikovo gundanje i jadikovanje.

Ispred kućice kralja Hljupsa gamjaci su zastali i doveli su se u red, zato što kralj nije volio nemarne gamjake i vrlo lako je mogao kucnuti štapom ako bi nekome bila neuredna odjeća ili frizura.

Čupoks je pokucao na vrata, i poslije jednog minuta u kućici se čulo tapkanje papuča i kašalj. Vrata su se širom otvorila, a na vratima se pojavio kralj Hljups. Nosio je staru odrcanu haljinu, kratke pantalone, a glavu mu je krunisala zgužvana limena kruna. Hljups je u rukam držao svoj dugači zakrivljeni štap.

- Sa čime ste došli, dječice? – kralj se umiljato osmjehnuo gamjacima. – Možda su mi vaše majke poslale komadić slatkog sira ili teglicu džema od jagoda?

- Ne, vaše veličanstvo! – istupio je Čupoks. – Potreban nam je vaš savjet!

- Pa savjet je savjet! – kralju je odmah dosadilo i nakašljao se, lagano odmahujući glavom, što je izazvalo zvonjenje krune. – Molim vas, ukratko, radije ću sjediti pored kamina!

- Kralju, kažite nam! Možemo li mi bez skrivanja odnijeti pronađena blaga ljudima, da bismo od njih dobili slatkiše i postali njihovi drugari? – Džumbo je to sve izgovorio u jednom dahu, kao da se spremao.

Kralj Hljups je klimnuo glavom, uzdahnuo i progovorio: „Mi ljudima donosimo blaga već mnogo mnogo godina. Mi se ne pokazujemo ljudima i ne hvalimo se da smo pronašli dragocjenosti. Mi ne čekamo pohvale, poklone ni blagodarnost, zato što bi tada naše služenje ljudima bilo sebično. Osim toga, ako vas budu hvalili, to će biti samo na štetu, zato što će tada svaki gamjak početi da misli da je on najbolji, a to je uvijek loše!“. Kralj Hljups je ozbiljno pogledao gamjake, mahnuo je šapom i zatvorio vrata.

Fuksik, Čupoks i Džumbo su razmijenili poglede.

- Ali, kralju! – pokušao je da objasni Čupoks, ali vrata su bila zatvorena i ostao je bez odgovora.

Fuksik je isplazio jezik vratima i okrenuo se prema drugarima:

- Ja imam ideju: hajde da provjerimo kraljeve riječi na djelu, možda je potrebno promijeniti stara pravila? Ako kralj nije u pravu, onda će nam cijelo pleme biti zahvalno i nas će pohvaliti!

- Jesi li ti čuo da je čekanje, a naročito traženje pohvale od starijih samo na štetu! – Džumbo se namrštio.

- Da, pa šta, to je glupost! – Fuksik se takođe namrštio. – Naprijed, za mnom, ili mi se čini da ste se uplašili!

Gamjaci su slegli ramenima, pogledali se, i potrčali da stignu Fuksika.

- Znači, tako! – Fuksik se okrenuo ka Čupoksu. – Reći ćemo tvojim roditeljima da smo otišli kod Džumba da se igramo, u redu? – okrenuvši se ka Džumbu, Fuksik je nastavio, – a tvojima - da se igramo kod Čupoksa! Roditelji će pomisliti da nas nadziru odrasli, a u međuvremenu ćemo provjeriti stara pravila.

Gamjaci su se razišli u različitim pravcima i uskoro su se okupili na istom mjestu.

Fuksik je u šapama držao frulu, bubanj s palicama, stari broš, kao i nakrivljeni štap i crnu maramu. Čupoks je pogledao sve ove stvari i upitao:

- A za šta će ti to?

Fuksik je snishodljivo objasnio:

- Ovaj broš koji sam našao nedaleko od šumske stražarnice mi ćemo odnijeti šumaru i njegovoj ženi! Čupoks, ti ćeš svirati frulicu, a ti Džumbo, ćeš udarati u bubanj, tako će biti veselije! A ja ću ponijeti ovaj štap sa crnom maramom kao zastavu! Ljudi će se obradovati!

Džumbo je sumnjičavo pogledao crnu maramu na kojoj je bijelim koncem bila ušivena lobanja i kosti, i upitao je:

- Jesi li siguran da je to lijepa zastava?

Fuksik je prezrivo pogledao drugara i odgovorio:

- Naravno da sam siguran! Mnogo puta sam vidio na slikama kako ljudi nose ovakve zastave! Naprijed ka šumarevoj kolibi!

Minut kasnije Fuksik, Džumbo i Čupoks su prolazili kroz šumski gustiš duž staze. Čupoks je glasno svirao frulu, Džumbo je udarao palicama u bubanj, a Fuksik je nosio crnu zastavu, stari broš. Vrana koja je sjedjela na omorici sa komadom sira u kljunu, ugledavši gamjake, najprije je ispustila sir, a onda je umalo pala sa grane od iznenađenja.

Baš u tom trenutku, kada se ova družina pojavila nedaleko od šumareve kolibe, domaćica je izašla na trijem da raširi opranu odjeću. Čuvši prodorni zvuk frule i zaglušujuće udarce bubnja, šumarova žena je iznenađeno uzviknula i ispustila korpu sa vešom.

Zagledavši se u ovo čudno društvo, žena je ugledala crnu zastavu sa lobanjom i kostima, i vrišteći je pobjegla u kolibu. Sekundu nakon toga, ogromni bradati šumar sa puškom je iskočio na trijem i zaurkao kao los. Šumar je naciljao i opalio, pogodio crnu zastavu. Drvce se slomilo, a tkanina je pala na Fuksikovu glavu. Gamjaci su se uplašili i počeli da bježe, ali je Fuksik, zapleten u maramu, pao u prašinu, a Čupoks i Džumbo preko njega. Šumar je ponovo divlje vrisnuo, opalio, ali je pogodio staru omoriku, zbog čega su se iglice i šišarke obrušile na gamjake. Uz vrisku i ciku gamjaci su skočili na nogice, i pretičući jedan drugoga, pojurili kući.

Približivši se selu gamjaci su prestali trčati i tek trada su započeli raspravu o tome šta se desilo. Zadihani Fuksik je šapom gurnuo Čupoksa i kazao:

- Čupoks, ti si kriv! Nisi dobro svirao frulu!!! Zato su nas ljudi tako loše dočekali.

- Ja?! – šta ja imam sa tim?! – vikao je Čupoks. – To je bila loša ideja od samog početka.

- Da? Onda je Džumbo kriv! Prejako je udarao u bubanj, a trebalo je tiho i nježno! – ne zbunivši se, kazao je Fuksik.

Šta?! Zar te nije sramota?! – Džumbo je bio ogorčen.

Svađajući se i optužujući jedni druge, gamjaci su skoro stigli do sela, kad se odjednom odozgo začulo graktanje stare vrane:

- Dosta svađe! Sada ćete se pomiriti! – smijući se, pokazala je krilom prema selu. – Stariji se moraju slušati! Zbog vas je odjekivala pucnjava po cijeloj šumi, ne može se živjeti od vas, paraziti! Umjesto da se zanimате nekim poslom, vi plašite poštene životinje i ptice, pitam se šta će vam reći roditelji...

Ogorčena vrana je nastavila da gundā, ali je gamjaci nisu slušali. Fuksik, Čupoks i Džumbo su gledali prema selu, gdje je cijelo pleme u tišini čekalo neposlušne drugare. Njihovi roditelji su izašli u susret Fuksiku, Čupoksu i Džumbu. Kralj Hljups je uzdahnio i tužno se osmjehnuo odmahujući glavom.

GLAVA 8. SUSRET SA KUMBRECIMA

Jednog lijepog ljetnjeg dana, kada se završila još jedna Fuksikova kazna, on je zajedno sa Džumbom i Čupoksom pošao u potragu za blagom. Drugari su otišli iz sela rano izjutra, jedva da je svanulo. Krenuli su stazicom i pjevušili su pjesmicu o traganju, koju često pjevaju gamjaci tražeći blaga. Tek što su sišli sa stazice i ušli u šumu, drugari su se odjednom zaustavili, sudarivši se nosevima sa tri životinjice koje su veoma ličile na gamjake, a koje su vukle kolica sa travom.

Sudeći po odjeći i kosi, tri životinjice su bile djevojčice, i razlikovale su se od gamjaka samo po tamnijem krznu i pufnastijim repićima.

Iako gamjaci izgledaju veoma umiljato izvana, oni su iznutra ipak šumske životinje, i zbog toga pri susretu sa neznancima pored svoga sela u njima proradi

životinjski instikt za odbranom svojih teritorija. Počutavši nekoliko sekundi, Fuksik je riješio da uzme inicijativu u svoje šape i malo je istupio naprijed.

- Ko ste vi? – upitao je on prijeteći i gledajući u svoje drugare, i tražeći njihovu podršku. Džumbo i Čupoks su se pri susretu pokazali kao hrabri, namrštili su obrve i učinili su svoje njuškice ozbiljnim.

- Mi smo kumbreci! Iz Slavnog Plemena Kumbreka, Gospodara Polja, Rijeka i Gora! Nije se zbunila najvisočija od njih. – Ja se zovem Kvasulja, a ona Kukvimba a ona Mabasja. A ko ste vi?

- Mi smo gamjaci! Veliki Tragaoci za Izgubljenim Blagom i Povratnici Blaga, Moćno Pleme Gamjaka! A kuda vi idete i šta vozite u kolicima? – provirio je iza Fuksikovih ledja i povisio svoj glas.

- A zbog čega treba mi vama da se pravdamo? – oštro je kazala Mabasja.

- A kuda ste vi pošli? Hajde idite svojim putem! – s prijetnjom u glasu je dodala Kukvimba.

- Ovo je naša zemlja i mi treba da znamo ko i zbog čega prolazi! – kazao je Čupoks.

- A da li vi imate neki dokument koji potvrđuje da je ovo vaša zemlja? – sarkastično je upitala Kvasulja i zakikotala se. Ovo škakljivo pitanje je iznenadilo gamjake.

Ostali kumbreci su se počeli smijati Kvasuljinoj šali, a to je razljutilo gamjake.

Fuksik je prišao Kvasulji i pokušao je skloniti sa puta, ali Kvasulja se samo zanjihala, tvrdo i odlučno stojeći na stazici i ne ustupajući mjesto Fuksiku.

- Momče, bolje ti je da držiš svoje šape pri sebi! – opomenula ga je Kvasulja, podigavši obrvu, i pokazala oštre zube.

Postajalo je sve napetije na šumskoj stazici.

Kvasulja se osjećala vrlo samouvjereno, smatrajući da posjeduje znanje iz borilačkih vještina, prikupljeno iz knjige koju je našla negdje na livadici. Bio je to udžbenik „Samoodbrana bez oružja“, a Kvasulja se dobro sjećala ljudi koji nose kimona. Samouvjerena Kvasulja se osmjehivala u iščekivanju borbe, a Mabasja i

Kukvimba su namjerno zijevale, pokrivajući usta šapama, i šaleći se da nikada nisu vidjele takvu borbu.

Fuksik je još odlučnije odgurnuo Kvasulju i odmah je poprimio osjetan i bolan udarac u nos. Oči su mu se napunile suzama i on je munjevitom brzinom zagrizao zubima šapu koja ga je udarila. Kvasulja je zacvilila i izbuljenih očiju je skočila na Fuksika, grizući i grebući. Sve godine napornog treninga, usavršavanja tehnike i tehničke pripreme su pali u vodu, a šumske životinje su priredile tipičnu životinjsku borbu koja je podrazumijevala cviljenje, režanje, oderane gomilice vune i izgrebanu kožu.

Fuksik, Džumbo i Čupoks su se vratili u svoje selo oko sat vremena kasnije – utučeni, u poderanoj odjeći, sa modricama i ogrebotinama.

Pleme Gamjaka je već naviklo na nevolje u koje su naši heroji redovno upadali, ali nakon što su saslušali njihovu čudnu priču, svih je proželo osjećanje sažaljenja prema njima i nisu se šalili na njihov račun. Shvatili su da se do tad neviđene životinje, slične gamjacima kao dvije kapi vode, lutaju po njihovoj zemlji i ponašaju se nedolično! Pleme se obratilo starješinama za savjet. Mudre seoske glave bile su zbunjene, oni ništa nisu znali o Kumbrecima, samo je stari Hljups smisleno progundao, protresao nogama, prisjećajući se izmišljenog plesa u magnetnom polju i naslanjajući se na štap rekao:

- Ja znam ko je to!

Radoznalo pleme, zadržavajući dah, okupilo se u krug oko starca i načulilo uši.

- Veoma davno, u vrijeme moga djeda, pleme gamjaka i kumbreka je bilo jedinstveno. Tada nije bilo ni Gamjaka ni Kumbreka...

-A ko je bio?! – cijelo pleme je upitalo horski, udobno se namještajući oko voljenog kralja.

- Postojali su ušatopufnasti... tužno je rekao Hljups. – Mili i dobri ušatopufnasti...

- Ušatopufnasti?! – među gamjacima su se pronijeli uzvici čuđenja.

- Ušati i pufnasti?! – šaputali su između sebe gamjaci.

- Aha aha... – klimnuo je glavom Hljups. – To slavno pleme je od najdavnijih vremena nalazilo i vraćalo blaga ljudima – to je bio njihov cilj, zadatak i način života.

- Niko u plemenu i nije znao i nije se sjećao zbog čega su ušatopufnasti vraćali ljudima blaga, ali su svi znali da to tako treba. Tako treba i tačka! – Hljupsov glas je podrhtavao od uzbuđenja. – I ta ušatopufnasta stvorenja bili su glas savjesti i nada cijele šume: u najtežim hladnim ili gladnim godinama ovo složno pleme je moglo da prihvati, ugrije i nahrani bilo koju životinju...

- Čak i slona? – neko je tiho upitao tananim glasićem kada je nastupila tišina.

- Ama tiho! Kakav slon?! Ovo nije Afrika?? Razmisli malo!! – između redova se čulo negodovanje.

- Nastavite, Vaše Veličanstvo, molimo vas! – zamolio je Džumbo.

- Jedanput je nastupio zao čas i za ušatopufnaste. – uzdahnuvši, nastavio je Hljups. – Godina je bila sasvim loša: sušasta, uraganasta, poplavljiva i burava.

Od gomile nepoznatih riječi koje je u momentu smislio Hljups, cijelo pleme se ošamutilo, ali niko nije smio da prekida kralja, zato što je on mogao jednostavno ustati i otići, a potom ni lampom ne bi našao interesantnog pripovjedača.

- Te godine je sasvim nestalo hrane u šumi. Nije bilo ni trave ni pečuraka ni šumskog voća. – ljuljajući se sa jedne na drugu stranu, kralj je nastavio pripovijedanje. – Svi su gladovali – i vukovi i divlje svinje i losovi i zečevi.

- Čak i slonovi?! – neko je tiho dobacio istim onim tananim glasićem.

Hljups se namrštio, ljutito pogledao na pleme i začutao.

- Neka neko skloni ovu dosadu!! Dajte mu slona!! Iš, našao da pametuje!! – počeli su da negoduju prisutni.

- Te godine su gladovali i ušatopufnasti. Sve zalihe su bile iscrpljene, u magacinu nije bilo ni zrneta žita, a u riznicama nije bilo dragocjenosti, – nastavio je kralj mirno. Ušatopufnasti su bili osuđeni na glad.

Poslije ovih riječi pleme je bilo kao ukočeno i nije se čulo ni disanje, čak je i djetlić na drvetu prestao da kuca i preplašeno je izbečio oči.

- Baš tog momenta odjednom se izdvojio Skumbrej, koji je izjavio da ušatopufnasti ne namjeravaju da odlože zube na policu, i zbog toga on odlazi iz plemena ne želeći da više ljudima odnosi blaga! Svi koji su željeli, mogli su krenuti za njim! – kralj Hljups je uzdahnio i pogledao u daljinu iznad glava gamjaka.

Svi gamjaci su zajedno okrenuli svoje glave u pravcu Hljupsovog pogleda, ali ne vidjevši ništa, ponovo su se istovremeno okrenuli prema pripovjedaču.

- Za Skumbrijem je iz plemena Ušatopufnastih otišla jedna trećina, a ostali su ostali sa starim kraljem Gamjačkosom – mojim pra pra pra pradjedom – nastavio je Hljups. Od tada svi koji su otišli za Skumbrijem počeli su se nazivati Skumbreci, a potom Kumbreci. Oni koji su ostali u plemenu sa Gamjačkosom – Gamjaci. Tako su se životinjice posvađale i pleme se raspalo na dva dijela. Dio plemena koji je sebe nazivao Kumbrecima otišao je negdje veoma daleko, i od tada o njima nije bilo vijesti. Od tog vremena niko nikada u šumi nije vidio kumbreke: ni lisice ni orlovi ni rakuni...

- Čak ni slonovi?! – neko je tiho prekinuo kralja istim onim tananim glasićem.

- Ma ko to tamo pametuje?! Sklonite tog pametnjakovića! Dokle više?! – negodovanje plemena je dostiglo granicu.

Kralj Hljups je pogledao gamjake tražeći pametnjakovića – slonoljubca, i razmišljao kako da ga što spretnije pogodi svojim štapom, ali ne našavši ga, smirio se.

- I evo sada su se oni pojavili, i sudeći po Fuksikovim modricama, kumbreci su neprijateljski nastrojeni kao i onoga dana kada smo se rastali.

Poslije Hljupsovih riječi gamjaci su postali bučni, raspravljajući o novostima. Mnogi, naročito agresivno nastrojeni, predlagali su da se krene u potragu za prestupnicima i da im se osvete. Ali Hljups, odjednom povišivši glas i udarivši štapom o zemlju, pokaza zbog čega je nekada davno bio izabran za poglavicu.

- Ja predlažem da ne donosite ishitrene zaključke. Mlade životinjice se često tuku, želeći da se dokažu i steknu reputaciju, a takođe nepotrebno je podsjećati na Fuksikovu sposobnost da ni iz čega napravi ludost, zabunu i požare. Prilikom sljedećeg susreta, po mom mišljenju, bolje je da se svi ponašaju druželjubivije i da

pokušaju uspostaviti kontakt sa našim rođacima. Svakako je interesantno gdje su se oni nalazili toliko godina i zašto su se vratili.

Glava 9. Hrčko i Ružica dolaze u gamjačko seoce

Nekoliko nedjelja poslije događaja sa kumbrecima, gamjaci su učestvovali u još jednoj priči.

Tog jutra, čim je sunce ogrijalo selo, Fuksik se probudio i počeo da se oblači. On je namjestio krevet i skočio iz kućice. Pokucao je na prozor Džumbu i Čupoksu i pozvao drugare na trening. Džumbo i Čupoks su bili braća. Fuksik je takođe nekada imao brata i sestru, Persika i Pusju, ali prije mnogo godina, ne poslušavši mamu, oni su svojevolumno otišli u šumu da traže gljive i izgubili su se. Odrasli su ih dugo tražili, ali ih nisu pronašli.

- Ustaaaj! Idemo na trening. – naredivao je Fuksik. Dobio je odgovor kroz prozor u vidu letećih i pogužvanih čarapa i uzvika: „Ostavi nas na miru“ i „Pusti nas da spavamo“.

Međutim, Fuksik je bio uporan i, izbjegavši još nekoliko predmeta koji su letjeli prema njemu, nekako je uspio da razbudi drugare i da ih izvuče na ulicu. Fuksik je uzeo u ruke svoje omiljene tegice i počeo da radi zamahe i iskorake. Džumbo i Čupoks su ipak odlučili da se zagriju bez dodatnih opterećenja. Fuksik je veoma volio svoje tegice, a Džumbo ih se plašio i izbjegavao ih. Jedanput tokom zime tegice je prekrilo lijepo inje i Džumbo je odlučio da proba ovaj slatkiš, koji mu je ličio na lizalicu. Međutim, ispostavilo se da je inje bilo prilično prosječnog ukusa, a Džambov jezik se istog trenutka zalijepio za metal i, da bi spasili ovog jadnička, drugari su ga najprije vukli za glavu, a zatim su morali da sipaju ključalu vodu iz čajnika na tegić i na jezik koji je zamrznuo uz njega. Zbog tog događaja Džumbo cijelu sedmicu nije mogao razgovarati i hodao je sa isplaženim nadutim jezikom, a drugi gamjaci su zapamtili taj događaj i ponekad su čak zbijali šale na njegov račun, ali kada razmislimo, tu je malo šta bilo smiješno.

Tek što su drugari otpočeli trening, na ulazu u seoce uočena je neka gužva. Napustivši trening Džumbo i Čupoks su potrčali tamo, a Fuksik je krenuo za njima, želeći da braću vrati na trening. Prišavši bliže, drugari su vidjeli da je gomila okružila dvoje starih poznanika, Hrčka i Ružicu.

Životinjice su bile u poderanoj odjeći, izgledale su umorno, a Hrčko je čak i smršao.

- Hrčko! Ružice! Šta se dogodilo? Kako ste došli ovdje? – začuđeno je upitao Fuksik.

- Vode... – zastenjao je Hrčko. Odmah su mu dali čašicu vode.

- ...I hrane... – popivši vodu, prostenjao je hrčak, neko iz gomile mu je dao jabuku, a još neko i keksiće. Sve to je u jednom momentu nestalo u Hrčkovim ustima.

- Sira... – ponovo je zastenjao hrčak.

- Govori šta se dogodilo! – prekinuo ga je Čupoks.

- Oh, to je užasno! – hrčak je zacvilio, pao na travu i počeo šapom masirati srce. Shvativši da će Hrčko još dugo igrati ovu tragičnu ulogu, popivši malo vode Ružica je preuzela riječ.

- Cijelu noć smo tražili vaše selo, provlačeći se kroz šikare...

- Zbog čega ste napustili dom? – upitao je starješina Hljups.

- To je srceparajuće... – prostenjao je hrčak, ne zalazeći u pojedinosti i ponovo je upitao za sir, a Ružica je počela da objašnjava.

- Slučajno smo čuli kako je Sofi upitala tatu da kupi psa, a hrčka i papagaja koji su joj dosadili, to jeste nas, da negdje skloni, naprimjer da nas proda ili pokloni nekome. Najprije je tata pokušavao da objasni da su te životinjice takođe živa bića i osim toga da su oni njeni drugari, i zbog toga treba da ostanu u kući, ali djevojčica je i dalje bila uporna i rasplakala se.

- Nepodnošljivo... – prokomentarisao je Hrčko, žvaćući sir koji mu je neko donio.

- Posavjetovavši se, odlučili smo da naveče jednostavno odemo iz kuće ako smo dosadili vlasnicima. Ribice su ostale u akvarijumu, jer nisu mogle poći sa nama, tužno je završila Ružica. – Hoćete li nas primiti u svoje selo? – upitala je ona s nadom.

- Naravno! Vi možete živjeti u selu koliko želite! – radosno su uskliknuli Fuksik, Džumbo i Čupoks, i pošli zajedno u Fuksikov dom.

Hrčko je skinuo ogrlicu na kojoj je sa druge strane sitnim slovima bilo napisano: „Zdravo, ja se zovem Hrčko! Ako čitate ovo znači da sam se izgubio. Pošto ja ne umijem govoriti i ne znam svoju adresu, molim vas da pronađete moju vlasnicu Sofi na adresi: Slobograd, Bulevar mira, stan 7, i da me vratite. Vas će obavezno nagraditi, a meni će dati ukusne keksiće.“ Hrčko je pogledao ovu ogrlicu, uzdahnuo i bacio je u žbunje.

- Oprosti, prošli živote. Mostovi su spaljeni i nema povratka nazad... – dramatično je kazao hrčak.

- Sloboda! – Džumbo ga je ohrabrujuće potapšao po ramenu.

Od tog momenta Hrčko i Ružica su se nastanili u Fuksikovoj kućici i postali su mu kao brat i sestra.

Tako su domaće pripitomljene životinje postali šumski stanovnici.

Glava 10. Fuksik i njegovi drugari oru polje

Poslije nekoliko dana, prilično rano ujutro, probuđen Hrčkovim hrčanjem i Ružičinim zviždukanjem dok spava, Fuksik je otvorio oči i zagledao se u plafon.

- Danas treba uraditi nešto dobro, – u glavi mu se pojavila misao. Glavno je da tog dobra bude mnogo, – misao se nastavila. Vidjelo se da će dan biti vedar.

Gamjak je ležao i razmišljao šta bi mogao da uradi.

- Krekeri, – zacvrčao je Hrčko kroz san i okrenuo se s jednog boka na drugi. Fuksik se razbudio. On se obukao, namjestio krevet i krenuo na jutarnju gimnastiku. Za sada je riješio da svoje prijatelje ne poziva na trening, zato što je Hrčko kazao da je veoma umoran, a Ružica je svakako mnogo letjela, i zbog toga je bila lijepo građena i imala je jaka krila.

Još jedanput izbjegavajući čarape, papuče i lonac, ali ipak razbudivši svoje prijatelje, Fuksik je otpočeo trening i ispričao je Džumbu i Čupoksu da bi želio biti koristan.

- I naravno, potrebna mi je vaša pomoć, – dodao je Fuksik.

-A, – ponovo je potvrdio Čupoks koji danas nije bio pričljiv.

- I šta treba da radimo? – upitao je Džumbo.

- Na obočini šume, blizu jaruge, nalazi se mala njiva, i tamo nekoliko seljaka oru zemlju uz pomoć konja i pluga, – počeo je da objašnjava Fuksik. – Hajde da pomognemo seljacima; kada odu na večeru, dovršićemo posao. Kada dođu, ljudi će se obradovati! – oduševljeno je završio gamjak.

- Jesi li to predlagao Hrčku? – upitao je Čupoks.

- On kaže da je još uvijek veoma umoran nakon puta kroz šumu, ali mu se čini interesantno...

- Ja sam umjetnik, a ne orač zemlje! – čuvši prijedlog rekao je Hrčko slabim glasićem ispod pokrivača, pokrivši se preko glave. – Ove šape su rođene za scenu – kazao je on i izvukao jednu šapu ispod pokrivača.

- U šumi nema scene, tu postoji samo surovo preživljavanje divljih životinja. A da bi preživio, moraš biti spreman na poteškoće, – prigovorio je Džumbo. Obuci šortsić i hajde sa nama, ova avantura će ti biti korisna i očvrstnuće tvoje šape.

- Kako težak život, – kazao je Hrčko, slatko se protežući. Ali šta da se radi, moramo se privikavati životu u novoj sredini.

Hrčak je obukao jedan poveći šorts i krenuo sa drugarima.

Oko podne drugari su krenuli na obočinu šume. Pratila ih je teta-čistačica, Fuksikova mama. Nju su zvali čistačica zbog toga što je Fuksika, Persija i Pusju kupala veoma čvrstim krpama i četkama, tako da se njihova vriska tokom kupanja čula po cijelom selu. Sada kada su se Persik i Pusja izgubili u šumi, od grubih četki stradao je samo Fuksik.

Došavši do ivice šume, drugari su se sakrili iza malog drvceta i počeli su osmatrati kako rade orači, kojih je bilo dvoje. Seljaci, koji su se umorili od rada, riješili su da naprave odmor i pođu na ručak.

Pošto su neraspremljenom konju orači ostavili kofu vode i položili sijeno, otišli su u hlad ispod velikog hrasta. Poslije večere seljaci su odlučili da malo odspavaju i, navukavši slamnate šešire preko čela, udobno su se smjestili i utočuli u kratak san. Gamjaci i Hrčko su se polako približili konju koji je mirno žvakao sijeno. To je bila stara kobilica sa mršavim bokovima, siva i sa smeđim šarama. Gamjaci su se popeli na nju, podižući i Hrčka za sobom razmislili su o tome kako da kontrolišu konja. Osjetivši da nešto po noj puže, kobilica je postala oprezna, podigla je uši i prestala je da jede sijeno.

- Fuksik, šta dalje treba da radimo? – upitao je Džumbo.

- Eee, ja prvi put upravljam ovom transportno-oračkom mašinom, priznao je Fuksik, koji nije imao pojma šta treba da radi.

- Možda konju treba dati komandu? – nesigurno je predložio Čupoks.

- Tačno! Njoj nekako govore da li treba da ide ili da stoji! – dodao je Džumbo.

- Ja smatram da komandu treba dati u uho, – pretpostavio je Fuksik, češkajući tjeme. Ali pošto ova kobilica ima dva uha, pogledavši je, dodao je Fuksik, – onda su nam potrebna dva operatora: jedan operator za lijevo uho, a drugi za desno.

- Na taj način, dobivši komandu u lijevo uho kobilica će skrenuti lijevo, a u desno - skrenuće desno, – dosjetio se Džumbo, koji je puzao po kobilinom vratu i sjeo pored lijevog uha.

- Čini mi se da se sve ovo može završiti nepopravljivom tragedijom, – čuo se Hrčkov glas. – Prije svega po nas.

- Ne boj se, sada ćeš vidjeti kako šumske životinje izlaze na kraj sa poteškoćama! – umirio ga je Čupoks.

Konj je bio oprezan i treskao se kao parna mašina na startu i, da bi se upotpunila ova slika, samo je falila para iz njegovih nozdrva.

- Odlično! Ja ću biti operator desnog uha, ti Džumbo lijevog, a Čupoks će upravljati kretanjem naprijed! – Viknu Fuksik i sjede pored desnog uha kobile.

- A gdje su kočnice ove kobile i kako ćemo je zaustaviti? – plašeći se, uzviknuo je Čupoks.

Ali njega više niko nije slušao, zato što su Fuksik i Džumbo nakon „jedan, dva, tri“ istovremeno uzviknuli „naprijed“ u oba kobilina uha, koja je bila spremna za različite nepredviđene situacije, ali sa ovim nije mogla izaći na kraj. Od iznenađenja stara kobilica je odjednom naglo ustala, zanjistala i pojurila naprijed. Plug koji je bio pričvršćen za nju, duboko se zario u zemlju i, preoravši desetak metara, opet je iskočio iz zemlje kao delfin iz vode. Izbezumljena od straha, kobilica je pojurila niz brdo, a gamjaci su bili zapanjeni tako brzim oranjem zemlje. Poskakujući na konju, poput jahača, ubrzo su došli sebi i počeli su da viču kako bi zaustavili kobilu.

- Konjiću, stani!!! – vikao je Fuksik u desno kobilino uho.

- Stani, kome govorimo! Heej! Staniiii!!! – vikao je uplašeni Džumbo u lijevo uho.

- Braćo! Obuzdajte ovu konjsku snagu! – pištao je Čupoks sa očima punim užasa. Hrčko je ćutao, zakačivši se šapama za konjsku dlaku i cijelom svojom pojavom pokazivao je svoj skeptičan odnos prema umjeću šumskih životinja da se izbore sa poteškoćama.

Konj je jurio niz padinu sve vrijeme povećavajući brzinu. Plug je kao beskorisno gvožđe odskakalo iza kobile, i kao živo biće kosilo travu, žbunje i manje drveće, ostavljajući iza sebe čistinu. Zakačivši se iznenada za ogromno stablo, plug se otkinuo i zakačio o jednu granu. U isto vrijeme kobila se jako trgnula i gamjaci su pali sa nje kao prezrelo voće sa drveta. Pretrčavši još nekoliko desetina metara, kobila se zaustavi njišteći i podrhtavajući cijelim tijelom. Ležeći u travi, gamjaci sa Hrčkom vidješe orače kako trče niz padinu prema kobili i požuriše da se sakriju u obližnje žbunje. Seljaci su pritrčali konju, pregledali ga i povelili nazad, komentarišući da ga je vjerovatno ujela osa i da je ona potrčala zbog neočekivanog bola, ali oni nisu uspjeli preći ni pet koraka kada u dubokom i neravnom udubljenju, koje je ostavio plug, primijetiše nešto žuto i svjetlucavo među grudvama crne, masne zemlje. Orači se sagnuše s čuđenjem i nađoše napukli glineni ćup pun zlatnika i srebrenjaka. Radosti seljaka nije bilo granice! Počeli su da poskakuju od radosti i da se grle, bacajući kape uvis i ljubiše konja u ožnojenu i uplašenu njušku. Kobila je odmahivala glavom i nije mogla da shvati kako to da se orači raduju i ne grde je zbog toga što je samovoljno preoralu padinu. Fuksik, Džumbo, Čupoks i Hrčko su ležali još nekoliko minuta u zaklonu, posmatrajući kako se orači raduju, i stenjući od bolova i pipajući modrice došepali su u selo. Usput je Fuksik dokazao svojim prijateljima da je Čupoks pogrešno „upalio brzinu“ kobile, što je izazvalo buru negodovanja među njegovim drugovima, tako da su htjeli da ga biju, ali poslije nekoliko minuta svi su se veselo smijali jedni drugima nazivajući se „jahači sreće“, jer je na kraju oranje bilo uspješno. Fuksik se požalio da je šteta što seljaci nikada neće saznati čijom zaslugom su pronašli blago.

Glava 11. Hrčko i Ružica se vraćaju kući

Prošlo je nekoliko nedjelja otkako su se Hrčko i Ružica doselili u seoce, a gamjaci se veoma obradovali novim stanovnicima. Hrčko koji je posjedovao

prirodni dar da uveseljava sve oko sebe, svakodnevno je izvodio predstave i znao je nebrojeno mnogo trikova, a Ružica je patrolirala nebom iznad seoceta i dojavljivala nadređenima šta se dešava u okolini sela. Međutim, idila nije dugo trajala. Jednog jutra neko od gamjaka je javio da je na obroncima šume vidio djevojčicu koja je hodala plačući i dozivajući svoje izgubljene drugare Hrčka i Ružicu. S njom su bili tata i mama, koji su takođe tražili hrčka i papagaja.

- O-o-o, – Hrčko je zastenjao, sjeo na travu i počeo masirati srce, otvorile su se stare rane na duši. – Ružice. Prijateljice moja, šta da radimo?

Ružica je slegla krilcima.

Pleme je organizovalo sabor. Riječ je držao Hljups. On je dugo stajao zamišljen, naslanjajući se na štap, a njegove noge su nehotice izvodile „ples magnetnog polja“. U posljednje vrijeme Hljups je mnogo trenirao i postigao je dobru fizičku formu, i čak je planirao da organizuje festival plesa krajem ljeta.

- Pošto su nam Ružica i Hrčko postali dragi i računamo ih kao ravnopravne članove plemena, oni sami treba da odluče da li da ostanu ili da se vrate nazad ljudima, – izgovorio je Hljups. – Lično meni ćete nedostajati! – dodao je starješina, a u njegovim očima su se pojavile suze.

Čuvši njegov govor, Hrčko je takođe zaplakao. Cijelo pleme gamjaka je zapištalo, i čuli su se uzvici: “Neka ostanu!” i „Naš dom je i vaš dom!“.

Hrčko je mahnuo plavom maramom, koja se magično pojavila u njegovoj šapi i zamolio je sve da ga saslušaju.

- Hvala, hvala, drugari! Meni i Ružici je veoma teško da odlučimo, tako da ćemo odlučiti do ujutru.

Narednog dana, poslije mnogo sati razmišljanja, papagaj i hrčak su odlučili da se vrate. Oni su se dugo opraštali, izgrlivši se sa svakim članom plemena.

- Hrčko, ti ćeš sada biti naš izviđač među ljudima, – iskazao je svoju nadu Hljups, zagrlivši debeljuškastog drugara.

- Ja ću biti najbolji hrčak-izviđač u istoriji! – uvjeravao ih je Hrčko. – U svakom slučaju, biću najduhovitiji i najelegantniji.

- Ružice, čuvaj Hrčka, – posavjetovao ju je Hljups. Ružica je suzdržano klimnula glavom.

U pratnji gamjaka oni su krenuli ka izlazu iz šume. Tamo nije bilo ljudi, ali zato je bilo mnoštvo ljudskih tragova. Očekujući da će se ljudi vratiti, životinje su prenoćile na obroncima šume, sjedeći dugo pored vatrice i sjećajući se zajedničkih doživljaja. Ujutru su došli ljudi i ponovo su glasno dozivali Ružicu i Hrčka.

- Siguran sam da se nećemo rastati! – uskliknuo je hrčak, zagrlivši redom sve drugare. Zatim ih je sve zagrlila i Ružica.

- Ti si sada pravi šumski stanovnik, ne zaboravljaj na to i ne plaši se šume! - Napomenuo je Džumbo hrčku.

- Pozdravite ribice! – uzviknuo je Fuksik.

Hrčak se okrenuo i podigao šapu opraštajući se, a Ružica je mahala krilom. Nakon nekoliko trenutaka ljudi su ih primijetili, a djevojčica je pojurila prema svojim ljubimcima radosno uzvikujući. Uzela ih je u naručje izvinjavajući se, i počela da ih grli. Gamjaci su nekoliko minuta posmatrali scenu ponovnog okupljanja, a zatim su se srećni povukli duboko u šumu.

GLAVA 12. Novi okršaj sa Kumbrecima

U plemenu Gamjaka svi su polako zaboravili na sukob sa Kumbrecima. Gamjaci nisu bili osvetoljubivi i agresivni, pa su živjeli u miru sa ostalim šumskim stanovnicima. Ako bi se i desili sukobi koji se nisu mogli izgladiti, onda bi se cijelo pleme skupilo i predstavljalo bi veliku silu. Iako nisu bili naročito veliki, brzi i okretni, gamjaci su pobjeđivali u bitkama zahvaljujući usklađenosti akcija, disciplini i tiskom duhu. Poput nezaustavljive borbene mašine išli su naprijed i tjerali su protivnike u bjekstvo. Poslije nekoliko dobrih okršaja čak i najveće životinje su željele da se ne petljaju sa gamjacima. Sada se u šumi pojavilo još jedno pleme koje svojom usklađenošću nije zaostajalo za gamjacima nego ih je možda i nadmašilo.

Kumbreci su ponovo podsjetili na svoje postojanje kada je gamjak Vostrik dotrčao u selo sav u modricama i suzama. Vostrik je uvijek bio posebno samouvjeren i izuzetno ponosan na sebe, a sve gamjake je dijelio na pametne, odnosno „pametnice“ i na glupe - „tupavce“. Naravno, Vostrik je sebe smatrao veoma pametnim. Jedanput je napravio bicikl i sebe ja nazvao ni manje ni više

„munjom na točkovima“ , ali nakon što je udario u drvo, pleme je počelo da ga nazive „klupko – tupko“.

Sada je pak Vostrik, uzdišući i brišući suze po obrazima, ispričao da su ga kumbreci presreli i uzeli sve dragocjenosti koje je on nosio u selo, pretukli ga i otjerali smijući se.

Pleme je sumnjalo da Vostrik uopšte može donijeti neku dragocjenost i nije vjerovalo da je Vostrik u stanju da lijepo porazgovara, ne samo sa kumbrecima, nego sa bilo kim. Međutim, gamjaci nisu mogli da ne odreaguju na ispad drugog plemena. Postavilo se pitanje kako pronaći prestupnike.

Fuksik, Džumbo i Čupoks su se dobrovoljno prijavili da budu izviđači. Jecajući, Vostrik ih je odveo na mjesto gdje je, prema njegovim riječima, dobio nekoliko ničim ne zasluženih udaraca od kumbreka. Došavši do mjesta gdje se sve dogodilo, Vostrik je pokazao šapom visoko rastinje i žurno se povukao u selo, tvrdeći da ima duboku psihičku traumu i da mu je teško da bude ovdje. Čim se slegao oblak prašine, koji su podigle Vostrikove šape dok je trčao kući, ostali gamjaci su se iskihali i, protrljavši oči, počeli su pregledati mjesto na kome se odigrala borba.

- Ima mnogo otisaka koji su kao naši! – primijeti Čupoks, pokazujući na dobro uočljive otiske u travi i upoređujući ih sa svojim šapom.

- Jedan trag vodi do našeg sela, a ostali u šiblj, – dodao je Čupoks.

- Mi nikada nismo odlutali tako daleko u tom pravcu, – zamišljeno je kazao Fuksik.

Hrabri gamjaci su se posuli lišćem i nalijepili na sebe grančice, kako bi postali neprimjetni, i krenuli su prateći trag. Otisci šapa su se ponekad gubili, ali su drugari ponovo pronalazili pravac po izlomljenim grančicama i jedva primjetnom i nepoznatom mirisu u vazduhu. Konačno savladavši gustiš i prešavši preko punog potoka, drugari su se našli na mjestu koje vodi u dolinu. Popevši se na obližnji brežuljak oprezno su dopuzali do vrha i ugledali selo koje se prostire ispod. Ono je bilo na udobnom mjestu, okruženo brdima i gustom šumom. Selo je po rasporedu kuća i rasporedu zgrada veoma ličilo na selo gamjaka.

- Ima ih mnogo! – oduševljeno je zacvrčao Čupoks. Dolina je zaista bila prepuna životinjica koje su ličile na gamjake. Ja sam vidio ovo selo kroz teleskop

iz balona i znam sve prilaze do njega, kazao je Džumbo, čiji je avanturistički duh već bio željan borbe.

- Možda bi trebalo da odemo do njih i razgovaramo? – predložio je Fuksik.

- Ne, to nije interesantno! – usprotivio se Džumbo.

- Žbunovi koji govorite, ne pomjerajte se! – iznenada se začuo glas iza njih. Podignite grančice i držite ih tako da ih vidimo!

Zatvorenici su izvedeni na čistinu, koja je kao dvije kapi ličila na centralnu poljanu za sabore, koja se nalazila u selu gamjaka. Tamo su im konačno dozvolili da se okrenu i pomjere.

- Oh, naše stare drugarice! – uzviknu Džumbo, skidajući grančice sa sebe. Njihova pratnja bile su Kvasulja, Mabasja i Kukvimba. Pogledavši sumnjičavo na gamjake, Kvasulja je odmah otrčala negdje, ali se ubrzo vratila sa starijim kumbrekom dostojanstvenog izgleda. Glavu mu je krasila plemenita sijeda kosa koja je veoma podsjećala na Hljupsovu krunu.

- Zdravo, došljaci! – kazao je glasno kumbrek. Ja sam poglavica Hrjams – starješina ovog plemena!

- I on je u boljoj formi od Hljupsa, – primijetio je Džumbo.

- Zdravo, poglavico! – otpozdravili su gamjaci.

- Imate dobro ime, – pohvalno je kazao Čupoks.

- Hvala, – odgovori Hrjams. – Moja kćerka Kvasulja kaže da ste se već sreli, i da se taj susret nije slavno završio.

- Pa s tim se teško ne složiti, – potvrdio je Fuksik.

- Zašto ste nas pratili? – upitao je vođa.

- Jutros ste napali jednog člana našeg plemena i uzeli ste mu dragocjenosti, – odgovorio je Fuksik.

- Nije istina, – začuo se glas iz gomile, – on je počeo prvi!

- Da, nosio je neku sitnicu, a onda je vidio kako dva kumbreka vuku u selo prsten i sjajni novčić, pa je pokušao to da uzme. Prema tome, blago će ostati kod nas. Možete slobodno da se vratite svojim nekulturnim saplemenicima, a ako se odlučite za bitku, dobićete je!

Gamjaci su pušteni i stigli su u svoje selo prije zalaska sunca. Uz svjetlost baklji i svijeća, pleme Gamjaka se okupilo da porazgovara o tome šta se dogodilo i da odluče šta dalje da čine.

Mišljenja su, kao i uvijek, bila podijeljena. Neko je vikao da se treba osvetiti i da je vrijeme da se kumbrecima održi lekcija, neko je htio da razgovara sa susjednim plemenom, a neki uopšte nisu željeli ništa, i predlagali su da se živi kao i ranije, ne obraćajući pažnju na strance. Te večeri oni koji su bili za borbu bili su najbučniji – jedni su bili ogorčeni odvažnošću kumbreka, dok su drugi jednostavno željeli zabavu. Pod pritiskom većine, Hljups koji je bio za mirne pregovore sa kumbrecima, bio je primoran da se podčini.

- Želite da ratujete? – pokušavao je da bude glasniji od gomile. – Dobro, ali uradićete to onako kako ja kažem, ako želite da pobijedite! I bez povreda, modrica i ogrebotina! Samo ćemo uplašiti kumbreke!

Glava 13. Vazdušno kobasičasti odredi i napad gaziranim raketama

Vojnu opremu gamjaka činili su vojnički crveni šortsevi, crvena jakna, kao i trska i zalihe bobičastog voća. Bobicu bi gurnuli u trsku, a potom bi gamjak, napunivši obraze vazduhom, duvao svom snagom ispucavajući bobicu što dalje i jače. Pošto je bila potrebna velika spremnost da se stojeći ispred neprijatelja što bolje ispuca iz trske, gamjaci su redovno trenirali ovu vještinu. Saplomenici su takve gamjake nazivali „bobopuci“.

Takođe gamjaci su imali velike pračke koje su punili šišarikama i tako su gađali neprijatelje. Za zatezanje elastične trake na ovoj prački bila su potrebna dva do tri gamjaka. Ovi gamjaci su se nazivali šišariko-bacači.

Tako je vojska gamjaka krenula u pohod duvajući u trubice i udarajući u bubnjeve. Ispred gustiša vojska se razdvojila, i jedan odred počeo zaobilaziti dolinu sa desne strane.

- Mi ćemo pobijediti! – vikali su gamjaci i pjevali borbene pjesme.

Glavni odred je krenuo dalje pod Hljupsovim vođstvom. On je rasporedio neke od svojih podanika na vrh brda, gdje su oni pravili buku i pozivali kumbreke u bitku. Hrjamsovu vojsku nije trebalo puno nagovarati, te su, obukavši plave pantalone i jakne sa trskom i pračkama na ramenima, krenuli iz sela. Kumbreci su se brzo popeli na brdo koje je bilo udaljeno jedan trskomet, i počeli su veoma

uspješno da izbacuju bobice na omanji odred gamjaka, ali onda je Hljups izveo glavne snage i uslijedila je ozbiljna bitka bobicama i šišarikama. Obje vojske su pravile grimase, cvilile su, pravile buku i vikale.

Starina Hljups, iako nije bio mlad, i dalje je bio odličan komandant, i svi članovi plemena su to znali. Pošto je prošao kroz mnoge okršaje Hljups je bio iskusan, dalekovidan i neustrašiv.

Dakle, – počeo je kralj, crtajući grančicom na zemlji kartu sela kumbreka i susjednih teritorija koje su ranije vidjeli Fuksik, Džumbo i Čupoks.

- Nećemo napasti selo jer je dobro čuvano i lako se brani. Natjeraćemo njihovu vojsku da nam izađe u susret postavivši manji odred vojske na brdo naspram sela. Kada kumbreci, prevareni našom malobrojnošću, počnu da se penju na brdo, krenućemo u bitku sa tri četvrtine naših snaga i odvući svu njihovu pažnju. U tom trenutku mali odred će se spustiti užadima sa brda dalje od bitke i napašće neprijateljske odrede sa strane.

- Ko će biti izviđač? – kralj je prešao pogledom preko svih.

Za to vrijeme Fuksik je izbjegavao pčelu koja je letjela oko njega. Kralj Hljups je Fuksikovo mahanje šapama shvatio kao želju da postane heroj- izviđač.

- Kralj je objavio svečano: „Imenujem te za pilota i dajem ti mogućnost da vršiš brzo izviđanje iz vazduha! Nemoj nas iznevjeriti!

- Da, moj kralju! A kako ćemo izvršiti izviđanje? – upita Fuksik, ne razumijevajući poglavičin govor zbog pčele.

Kralj Hljups uzdahnu i razmišljajući reče:

- Sjećam se predanja mojih predaka koji su govorili: „Ako uzmete flašu gaziranog soka i u nju stavite tableticu od mente, onda će za dvije sekunde izbiti snažan mlaz sode. Ako izviđača pilota vežemo za bocu, onda ovaj mlaz sode može da podigne i flašu i pilota u vazduh.“

- Ja da vozim flašu?! – Fuksik je prebljedio i pao na koljena pred kralja. – Bojim se. Šta ako boca eksplodira?!

- Sve će biti u redu, – kralj ga je ohrabrivao. – Bićeš heroj.

Dok su se u pozadini kikotali Džumbo, Čupoks i ostali gamjaci, Fuksik je snuždeno krenuo da spremi opremu. Pet minuta kasnije sve je bilo spremno: velika

boca gaziranog soka je bila postavljena na uzvišenje, Fuksik je bio vezan za bocu i spreman da u bocu ubaci tableticu od mente.

- Vidite, kumbreci su podigli balon! – viknu odjednom neko od gamjaka, pokazujući na nebo.

Cijelo pleme je podiglo pogled prema nebu – korpa sa kumbrecima je lagano lebdila nebom, vezana za omot od kobasice koji je bio ispunjen vazduhom. Pošto je omot uzet od velike kobasice, činilo se kao da kobasica lebdi na nebu.

- Ha-ha-ha! – gamjaci prasnuše u smijeh. – Pogledajte samo VKS, Vazdušno-kobasičasti odredi su se pojavili među kumbrecima! Sada će nas kumbreci sigurno pobijediti svojim kobasičastim balonima. Pogled na ovaj vazdušni balon bio je toliko smiješan i nevjerovatan, da je vrana koja je letjela pored njega udarila u bor takvom brzinom da su popadale iglice i šišarke. Iz korpe kobasičastog balona, Kvasulja je pogledala na mjesto gdje su stajali odredi gamjaka i počela je da prenosi svoja zapažanja svojoj sabraći mašući dvjema crvenim zastavicama.

- Ona je izviđač!!! – zapištao je neko od gamjaka. – Kakva podmuklost! Ona odozgo posmatra naše odrede!!!

- Brzo zavežite Fuksika i pošaljite našeg izviđača!!! – odgovarajući viknu neki drugi gamjak.

Fuksik je još više prebljedio, ali mu je išlo dobro. Gamjaci su ubacili bombonu od mente u bocu i brzo zavrnuili čep.

- Kralju, kada da odvrnemo čep? – pitali su Hljupsa.

Hljups izvuče pjesčani sat ispod kraljevskog ogrtača, zamišljeno se zagleda u njega pomjerajući usne.

- Otvori na „tri“! – naredi Hljups. – Jedan, dva...

Cijelo pleme je ućutalo, Fuksik je tiho zastenjao od straha i odjednom upita:

- Čekajte, a kako ću se sa neba vratiti na zemlju? Razmislite o tome...

- Tri!!! – uzviknu Hljups i mahnu štapom.

Gamjaci su odvrnuli čep, a snažni mlaz uz glasnu buku i srceparajući krik Fuksika vinuo je raketu od gaziranog soka nagore, prethodno isprskavši slatkom pjenom gamjake koji su stajali okolo.

- A zaista, kako će se Fuksik spustiti sa neba na zemlju? – upita Džumbo, ali niko ga nije čuo. U međuvremenu raketa sa Fuksikom počela je da se kreće po zakrivljenoj osi – direktno u balon sa Kvasuljom. Zabrinuti kumbreci su vidjeli gaziranu raketu sa Fuksikom i počeli su da viču, mašu šapama, kako bi privukli pažnju Kvasulji. Međutim, Kvasulja je bila previše zanesena prenosom podataka i primijetila je opasnost tek kada se raketa sa Fuksikom približila.

Kvasulja je ispustila zastave i u strahu je prekrila njušku šapama. Gazirana raketa je uz tresak udarila u kobasičasti balon, od čega su popucali pojasevi kojima je Fuksik bio vezan za flašu, pa je gamjak upao u korpu pravo pred Kvasuljine noge. Nije stigla ni da sarkastično upita šta je posjetioca dovelo u korpu njenog balona, kada je balon, koji se od udarca probio, počeo da ispušta mlaz vazduha od čega se korpa naglo nagela, a Kvasulja umalo ispala iz nje, uspjevši da se uhvati za spoljnu ivicu svojim šapama.

- Aaa majčice, spasite me! – vrisnula je Kvasulja očajnički.

Plemena Gamjaka i Kumbreka su se užasnuli i, zadržavajući dah, posmatrali su kako iz probušenog balona na ivici provalije visi Kvasulja i vrišti od užasa, uvijajući se cijelim tijelom i pokušavajući da se vrati u korpu. Upravo je Kvasuljin vrisak brzo povratio svijest Fuksiku koji bi inače poslije takvog udara još dugo bio u nesvjesti. Fuksik je brzo došao do kraja korpe, ali kada je ugledao daleko ispod zemlju, povukao se od užasa i uhvatio za grudi. Međutim, pošto je Kvasulja nastavila da vrišti očajnički, Fuksik je na kraju savladao strah. Ponovo se sageo, dohvatio Kvasulju i uz naprezanje je uvukao u korpu. Gamjaci i kumbreci su zapljeskali rukama i zavrištali od radosti vidjevši da je Kvasulja spašena. Sva srećna mahnula je šapom prema njima, što je izazvalo buru oduševljena među njima. Fuksik je sjedio na podu korpe i drhtao je od straha koji je preživio.

- Kako je hrabar! Junak! – uzvikivali su o Fuksikovom postupku gamjaci klimajući glavama uz odobravanje i ispuštajući zvuke oduševljena. Za sve to vrijeme korpa sa kobasičastim balonom je gubila vazduh i balon se spuštao, a nakon nekoliko minuta korpa je dodirnula tlo. Kvasulja je iskočila i graciozno se naklonila publici koja je zanimala od divljenja, a Fuksik je nastavio da sjedi unutra i drhti od straha. Ovo su njegovi saplemenici shvatili kao Fuksikovu veliku skromnost.

- Kako je on skroman! Bravo Fuksik! – šaputali su i namigivali gamjaci.

GLAVA 14. Odgođena bitka

Gledajući kako hrabri heroj Fuksik spasava Kvasulju, gamjaci i kumbreci su izgubili ratobornost i riješili da se ne bore, ali morali su da nastave bitku. Iz sela u kom su živjeli kumbreci već je uzletjelo mnogo vazdušnih balona, u čijim korpama su sjedjeli kumbreci-bombarderi. Oni su bili obučeni da posipaju neprijatelja slatkim sirupom i bacaju šišarike. Međutim, sam pogled na balone zadivio je gamjake više nego prvi put: oni su bili napravljeni od omota kobasice, viršli i salame.

Gamjaci su otvorili usta ugledavši tako smiješnu vojnu opremu i već sljedeće sekunde su počeli da se nekontrolisano smiju, držeći se za stomake. Ipak, nakon jednog trenutka prestali su da se smiju – kante slatkog sirupa su se izlile na njihove glave i odozgo su padale šišarike i iglice.

- Ah, dobro!!! Tako znači?! – gamjaci su se naljutili i pohitali su da namontiraju flaše sa gaziranim sokom. Minut kasnije, nekoliko desetina flaša se vinulo u nebo, bljujući slatku pjenu. Proletjele su u širokom luku pored kobasičastih balona, a kapi slatkog soka su se prosule po gamjacima i kumbrecima. Od mnogo slatke tekućine obrazovale su se dvije veoma lijepe duge na nebu, i oba plemena su zadivljeno posmatrala ovaj prizor otvorenih usta.

Mabasja i Kukvimba, sjedeći u korpama kobasičastih balona, takođe su se zagledale u dugu i geškom su ispustile slatki sok i šišarike na svoje saplemenilke – kumbreke, što ih je odmah naljutilo:

- Gdje prosipaš sirup, smotanko? – vikali su neki.
- Otvorite oči! – vikali su drugi, pokazujući pesnice.
- Samo siđite dole i dobićete po ušima! – ljutili su se treći.

Mabasja i Kukvimba nisu čule uzvike i odozgo su bacile brdo bombona i šljokica, jer su htjeli da obraduju pobjednike, međutim pokazalo se da su bombone i šljokice bile suviše, jer su se zalijepile na kumbreke i gamjake, koji su već bili premazani slatkim sirupom i borovim iglicama.

- Ovo više liči na cirkusku predstavu... – gundao je kralj Hrjams, stojeći na brežuljku i prateći dvogledom svoje ratnike kumbreke. – Klovnovi protiv komičara.

- Ovo nije bitka, već cirkuska pretstava... – potišteno je primijetio kralj Hljups. Oni treba da nastupaju u cirkusu, a ne da se bore. Ratnici...

Na kraju gamjaci i kumbreci su vidjeli da bitka ne daje rezultate, i obje strane su poslale glasnike sa bijelim maramama na štapovima.

Nakon konsultacija, pregovarači su došli do zaključka da su se obje vojske danas dobro borile i da se može priznati neriješen rezultat, a takođe su sklopili i primirje. I gamjaci i kumbreci su se povremeno smijali gledajući jedni druge. Pogled na životinje premazane sirupom sa bombonama i šljokicama izazivao je smijeh i bezazlene šale. Kumbreci su počeli da dovode u red svoje seoce, a gamjaci su otišli u svoje, i svako pleme je bilo potpuno sigurno da su oni ti koji su pobijedili, a da su njihovi protivnici bili samo početnici u ratovanju i kukavice. Fuksika, Džumba i Čupoksa čekao je dug put do kuće, a zatim i pranje prljave i slatke odjeće.

Glava 15. Potop

Ljeto je prošlo i došla je jesen. Silne kiše su bile sve češće, a gamjaci su već duže vrijeme sjedjeli pored toplih peći u svojim kućicama. Jedanput, kada je kiša stala na pola dana, u selo su se vratili gamjaci-izviđači i ispričali su o nepovoljnoj situaciji koja se odvija u dolini, nedaleko od mjesta gdje žive kumbreci. Izviđači su ispričali da je poslije obilnih kiša, rječica, koja teče u dolini, nabujala i prijeti da potopi seoce kumbreka, jer prema selu vodi nedavno iskopani put za potrebe nedavne bitke. Kumbreci iz sve snage kopaju kanal kako bi preusmjerili vodu i grade brane, ali sve je uzalud – nemaju ni snage, ni vremena. Cijelo pleme gamjaka je brujalo od ove vijesti.

Nekoliko zlikovaca, uključujući i Vostika, smijali su se nesreći svojih nedavnih protivnika, ali većina životinjica je saosjećala sa svojim bližnjima. Poplave su velika katastrofa.

Stari Hljups je ćutao zamišljeno i hodao po centralnoj livadici, klimajući glavom i smišljajući rješenje. Odjednom, Fuksik je izrazio želju da se obrati plemenu. Pričekao je da se saberu stanovnici, nakašljao se oklijevajući, a zatim je popravio košulju i odlučio da govori.

- Starješina se sjeća da smo mi nekada bili jedno pleme. Istina, prošlo je mnogo godina od toga kada su se gamjaci i kumbreci podijelili, naša i njihova krzna su poprimila različite nijanse, oni žive daleko, mi smo se borili više nego što

smo bili u miru, oni svoje šortseve zakopčavaju drugačije... Ali unutra, mi smo još uvijek jedan šumski narod, i zbog toga smo dužni da pomognemo našoj sabraći. Ako im ne pomognemo, voda će odnijeti seoce i kumbreci će ostati bez doma – zima uskoro stiže, i neće uspjeti da sagrađe sebi nove kućice. Kumbreci će biti jednostavno osuđeni na propast. Nemamo pravo da ih odbacimo! – Fuksik je završio dirljivi govor.

- A još su i njihove djevojke simpatične! – dobacio je Džumbo iz mase.

- I njihov kralj ima super ime! – dodao je Čupoks.

Pleme se složilo i stari Hljups je s odobravanjem pogledao Fuksika. Gamjaci su se ponovo spremili, ali ovaj put to nije bio ratni pohod.

Za to vrijeme, pored seoceta u kome su živjeli kumbreci, već nekoliko dana se radilo neprestano – cijelo pleme je kopalo kanal kroz koji je trebala otići voda koja se izlila iz rijeke. Iako su kumbreci kopali bez stajanja, vidjelo se da ne mogu uspjeti, i selo je moglo biti potopljeno svakog minuta. Sve vrijedne stvari, za svaki slučaj, bile su natovarene na splavove od grančica, a čamci na naduvavanje pripremljeni za evakuaciju stanovnika. Mnoge životinjice su već padale od umora. Njihova lica, krzno i odijela bili su uprljani tečnim, ljepljivim blatom. Kukvimba, koja je kopala kanal zajedno sa svojim prijateljicama, izvrsno rukujući lopatom, odjednom je uočila nečije figurice na brijegu. Obrisala je šape o svoj šorts, a zatim protrljala oči. Zagledavši se, Kukvimba je shvatila da su to gamjaci.

- Mabasja, Kvasulja, pogledajte ko je na brijegu! Šta hoće?

- Oh, ti huligani! Došli su da nam se smiju! Kopaj... – promrmljala je Mabasja, sjela na zemlju, obrisala nosić šapicom, i uzdahnuvši zaplakala.

Kvasulja ništa nije rekla, samo je tužno uzdahnula, i umorno je nastavila da čeprka lopatom po vlažnoj zemlji.

Sada je cijelo pleme kumbreka obratilo pažnju na kretanje po brijegu i zaustavilo posao.

- Gamjaci nas špijuniraju, – promrmljao je neko.

- Baš su izabrali kad će – došli su da nam se smiju, – tužno je dodao drugi glas.

Kralj Hrjams, koji trenutno uopšte nije izgledao kao kralj, prestao je kopati, obrisao je blato i znoj sa njuške i, oslonivši se na lopatu, sa sumnjom je gledao na

nezvane goste. Uzdahnivši, umorno je zabio lopatu u zemlju i, raširivši ramena, posmatrao je gamjake. Kvasulja je stajala pored njega.

Predvođeni Hljupsom, gosti su se već spustili sa brijega u selo.

- Pozdrav, braćo! – glasno je kazao Hljups. –Vođo Hrjams, moje poštovanje! Skinuo bih krunu da Vas pozdravim, ali to već odavno ne mogu da uradim. Iskreno priznajem, s vremena na vrijeme svrbi me ispod nje. Čini mi se da se vaše selo sprema na krstarenje morem.

- Da, tačno tako! – odgovorio je Hrjams.

- Možemo vam pomoći da riješite problem. Inače, zbog toga smo i došli.

- Odužićemo se, hvala! – ganuto je odgovorio Hrjams.

- Ništa nam ne dugujete, mi smo jedna porodica, bez obzira na neke nesuglasice koje su se dogodile u prošlosti. Ekipa, hajde da radimo! – uzviknuo je Hljups i, zavrnuvši rukave kraljevske košulje, krenuo je u selo. Gamjaci su krenuli za njim noseći lopate i vrećice.

Puno svježije snage, pleme gamjaka se uključilo u akciju. Oduševljeni, kumbreci su počeli kopati dvostruko silnije i do večeri su uspjeli napraviti odvodni kanal prije nego što se voda izlila iz rijeke. Kiša je stala.

Obasjani crvenim krugom sunca koje zalazi, oba plemena su stajala na brežuljku i umorno gledala kako protiču mutni i blatnjavi potoci vode, odnoseći sve na svom putu, ali zaobilazeći naselje. Kuće kumbreka su bile spašene. U sve gušćem sumraku, gamjaci i kumbreci su se počeli pozdravljati, grliti i tapšati po ramenima. Neki kumbreci su plakali od sreće.

- A sada ćemo napraviti takvo veselje, kakvo još nije vidjela šuma, ili ću se odreći vladarskih punomoći! – objavio je cijeloj dolini veoma umorni, ali srećni i smireni Hrjams.

Kumbreci su pozvali gamjake u selo na proslavu, zapalili su vatre i počeli da spremaju dugačke stolove. Od vatri i svjetiljki vidjelo se kao po danu.

- Moram priznati da vi i niste tako loši! – kazala je Mabasja Džumbu, koji je sjedio pored nje.

- Hvala! – radosno je pisnuo Džumbo.

- I ti si takođe dobar... – Mabasja je podržala Fuksika.

Pored njih je bilo nekoliko slobodnih mjesta i tu su sjela dva kumbreka, očigledno brat i sestra.

- Djeco moja! – odjeknuo je radosni uzvik, glasniji od bučnog sela. To je uzviknula teta-Poskrjabuška.

- Mama, šta se dogodilo? – zbunjeno je upitao Fuksik.

- Pusja!!! Breskvice!!! – vrisnula je teta-Poskrjabuška i pojurila da zagrlji te iste kumbreke – brata i sestricu. Kako se kasnije ispostavilo, Breskvicu i Pusju, koji su se izgubili prije mnogo godina, pronašlo je pleme kumbreka i ostavili su ih da žive s njima. Fuksik se pridružio bratu i sestrici, a zatim su se zagrljaji i horska pjesma raširili po cijelom selu. To je već bilo drugo čudo ovoga dana. Slavlje i veselje u selu je trajalo do jutra, dok umorni gamjaci i kumbreci nisu zaspali.

Glava 16. Pomoć ljudima

Praznovanje povodom spasavanja seoceta kumbreka trajalo je nekoliko dana. Plemena su proslavljala taj događaj tako što su neprestano išli jedni drugima u goste. Najprije su kumbreci došli kod gamjaka, zatim su gamjaci išli kod kumbreka u goste, zatim su svi počeli ići jedni drugima u goste bez ikakvog reda, i već nakon jednu i po nedjelju bilo je teško reći koga više ima u selu gamjaka - samih gamjaka ili kumbreka koji su došli u goste.

Tad su se u selu ponovo pojavili Hrčko i Ružica. Pojavili su se iz jutarnje magle, baš kao šumski duhovi, skidajući svojim šapama rosu sa trave. Gamjaci su najprije mislili da im se učinilo i da je to sve posljedica dugačkog i višednevnog slavlja. Međutim, hrčak i papagaj su se uporno približavali selu, pokazujući da su stvarni.

- Šta se dogodilo?! – upitao je Čupoks, koji je prije svih došao sebi.

- Ništa, druže moj, sami smo došli, dobrovoljno! – dramatično je kazao Hrčko. – Imate li gutljaj vode za umornog putnika? – upitao je hrčak i pružio šape prema šoljici kafe. Čupoks je uzdahnio, dao je gostu kafu i pošao da skuva novu.

- Ljudi su doživjeli nesreću, – kazao je hrčko, srčuci iz šoljice, – poslije poplave, u gradu je uništeno mnogo kuća, a među njima i visoki dvorac sa kulama, koji ljudi nazivaju „Muzej bajki“ i koji posjećuju skoro svi stanovnici gradića, a naročito djeca i mnogobrojni turisti.

- Čuli smo naše domaćine kako razgovaraju. To je veoma važna građevina za sve ljude, ali zbog potopa jedan dio se obrušio i nalazi se u alarmantnom stanju. Ako se ubrzo ne popravi, zgrada će se srušiti, – dodala je Ružica.

- Sad ljudi sakupljaju novac po cijelom gradu za hitnu popravku, ali domaćini tvrde da u gradu nema toliko sredstava i da je ova građevina osuđena na rušenje, – produžio je Hrčko.

- I ja sam se tad sjetila, da vi, Veliki tragaoci za izgubljenim blagom i povratnici blaga, silno pleme gamjaka, živite zajedno sa ljudima već mnogo mnogo godina i da im pomažete. Možete li pomoći i ovaj put? – ponovo je upitala Ružica.

- Da li imate dovoljno blaga da biste mogli spasiti ovu građevinu, koja je toliko potrebna ljudima da samo o tome i govore u gradu? – sa nadom je upitao Hrčko.

Pleme je ćutljivo posmatralo Hljupsa, i stari kralj je iskoračio naprijed.

- Mnogo godina smo sakupljali dragocjenosti i odlagali smo ih u svoje blagajne, i ja mislim da ima dovoljno blaga. Ali čak i ako nema dovoljno, mi imamo nove drugare – kumbreke, koji takođe imaju iste ciljeve – da pomažu ljudima. Oni će nam pomoći, – uvjeren je kazao Hljups i naslonio se na svoj štap. Hrijams je potvrdno klimnuo glavom.

Pleme gamjaka je zagalamilo odobravajući, i čuli su se uzvici „Tako je!“, „Pomoći ćemo ljudima!“. Međutim, gdje se nalazila ta zgrada koju je trebalo popraviti, i kuda odnijeti blago – to niko nije znao. Naravno, za posao izviđača i pronalaska toga mjesta izabrani su naši stari drugari – Fuksik, Džumbo i Čupoks. Oni su sa nestrpljenjem dočekali da pokažu svoju hrabrost i spretnost u izviđanju, tako da se pleme jednoglasno složilo da im pruži takvu mogućnost. Poslije dugog zasjedanja odlučeno je da se u izviđanje ide po danu.

GLAVA 17. Izviđanje u gradu i isporuka blaga u „Muzej bajki“

- Najvažnije u izviđanju je maskiranje! – dubokoumno je kazao Fuksik, podižući u vis kažiprst.

Fuksik, Džumbo i Čupoks su stajali i gledali na gomilu ljudske odjeće, koju su donijeli stanovnici gamjačkog plemena. Kopajući po njoj nekoliko minuta, drugari su izabrali dječiji kaput braon boje, iznošene plave cipelice, jarko žuti šal sa ukrasima, zelene rukavice i veliki crni šešir. Međutim, čak i dječiji kaputić je svim gamjacima bio veoma veliki. Neko je predložio Fuksiku da stane na Čupoksova ramena, a da se Džambo popne na sam vrh. Drugari su tako i uradili, i kaputić je lijepo stajao. Odozgo su na tu piramidu zavezali šal i stavili prašnjavi šešir, ali Džambo se cijeli sakrio u njemu, i zbog toga su donijeli odluku da na šeširu načine dvije rupice za oči.

- U crnom šeširu i odjeći staroj, veoma sam žurio u grad na vaš praznik, – zapjevao je Hrčko stihove koje je negdje čuo i odobrio je izbor odjeće.

Pleme gamjaka se zajedno nasmijalo zabavnoj piramidi, koja je više ličila na strašilo iz bašte nego na čovjeka, ali boljih opcija nije bilo.

- Loše ste se prerusili, zbog toga budite oprezni, – savjetovao je izviđačima Hljups.

Uz pratnju Hrčka i Ružice gamjaci su došli do obočina grada, gdje su se obukli u ovaj čudni kostim.

- Vrijeme je da idete kući! – htio je da se pozdravi Džumbo.

- Ne, ja ne želim da propustim takvu avanturu, – odgovorio je Hrčko.

- Baš ćeš krenuti u avanturu, – progundala je Ružica gledajući na hrčka, ali je ipak ostala sa drugarima.

- Onda naprijed! – uzviknuo je Fuksik unutar kaputa.

- Naprijed, – dodao je Čupoks, i na svojim jakim leđima je ponio u grad ovu konstrukciju od kaputa.

Zbog ravnoteže, Čupoks je uzeo u ruke po jednu palicu. Za Hrčkov okovratnik su zavezali dio starog kanapa, koji su pronašli u džepu kaputa, a drugi kraj kanapa su zavezali za palicu, te je izgledalo tako kao da je kućni ljubimac u šetnji, a to što je hrčak na povocu – pa svi vlasnici imaju hirove. Ružica je sjela na rame ove prilike, koja je izgledala vrlo nakindureno. Piramida je stajala jedan časak i zatim krenula naprijed. Već poslije nekoliko minuta, obasjani lučama jutarnjeg sunca, drugari su išli po gradskoj kaldrmi. Bilo je malo prolaznika i niko nije naročito obraćao pažnju na čudnu priliku u kaputu, zamotan u šal i u staromodnom šeširu.

Ipak neki od prolaznika su posmatrali stari kostim sa izbezumljenim pogledom, a neki su čak bježali na drugu stranu ulice.

Prilika u kaputu se kretala trzajući se, s vremena na vrijeme teturajući se nazad ili naprijed, ili ljuljajući se iz jedne u drugu stranu. Ipak, palice u Čupoksovim rukama dozvoljavale su ovoj figuri da se kreće prilično ujednačeno.

- Jedan, dva, tri! Da li se čujemo? – Džumbo je pokušavao da uspostavi vezu unutar piramide.

- Tri, dva, jedan! Čujemo se odlično! Halo, Čupoks, pogonsko odjeljenje, da li se čujemo? – Fuksik je bio u odličnom raspoloženju, iako nije vidio ništa, i u suštini ništa nije ni radio.

Čupoks je na sebi vukao dvojicu drugara i hrpu odjeće, te njemu nije bilo do šale, ali je morao odgovoriti.

- Čuje se dobro, vidi li se nešto, kuda da idemo? – Čupoks je koračao umjerenim tempom.

- Pogonsko odjeljenje pita gdje da idemo? – Fuksik je prenio pitanje odozdo ka gore.

Džambo se primakao ka rupicama, koje su urezane u šeširu, okrenuo ga je lijevo i desno, i glasno šapnuo:

- Idemo pravo, ispred se nalazi glavni gradski trg!

- Ima li sladoleda na trgu? – Čupoks je bio znojav i gladan, zbog toga je i upitao.

- I ja bih se zaustavio da nešto prezagrijam, umoran sam, – čuo se Hrčkov glas.

Društvo je izašlo na trg i Džumbo je zavrteo šešir tražeći štand sa sladoledom. Primijetivši prodavca sladoleda, Čupoks je ljubazno klimnuo šeširom.

- Jedan... slado-brlj! – zamolila je Ružica kada su stali ispred štanda.

- Da li se slažete sa vašom pticom? – zbunjeno je upitao prodavac, debeljuškasti brkati muškarac u kuvarskoj kecelji. Piramida u kaputiću je ćuteći odobrila. Iz rukava je ispao novčić. Prodavac sladoleda je pružio veliki kornet sa bijelim vrhom. Čudni kaput sa šeširom je ćuteći uzeo sladoled u prazan rukav, sklonilo se u stranu i kornet sa slado-brljom najprije se misteriozno sakrio negdje unutar kaputa, zatim je ponovo utionuo unutra znatno manji, a već za jedan minut je isčezao potpuno. Tri unutrašnja dijela piramide su ga pojela, ne zaboravljajući da ga podijele sa ekipom koja je bila van kaputa – „Hrčkom na povocu“ i „Vašom pticom“.

- Dobro, a gdje da tražimo taj zamak sa kulama, koji se naziva „Muzej bajki“? – zainteresovao se Čupoks.

- Evo ga! – odgovorila je Ružica i pokazala krilom na veliku lijepu građevinu u obliku starog zamka.

Drugari su razgledali ogromni dvorac ukrašen velikim i malim kulama, i mnoštvom raznobojnih zastava i zastavica.

- Dakle, cilj je pronađen, moramo se vratiti u šumu, – kazao je Fuksik. – A vi biste se trebali vratiti kući dok Sofi nije shvatila da niste tu, kazao je on Hrčku i Ružici.

- Da, dovoljno je avantura za danas, – složio se Hrčko.

Došavši u selo, gamjaci su ispričali šta su vidjeli.

Već nakon sat vremena sva blaga u blagajnama su bila raspoređena, spakovana u sandučiće i izbrojana. Od izgubljenih i zaboravljenih prstenova, lančića, narukvica, broševa, minđuša i drugih zlatnih i srebrnih ukrasa mutilo se u očima, a od sijanja dragog kamenja moglo se oslijepiti. U selo kumbreka su poslali glasnika sa obavještenjem da je vrijeme da i oni takođe spakuju svoje dragocjenosti.

Kumbreci su došli ne zastajkujući, i cijelu noć su oba plemena nosila dragocjenosti iz sela u grad, gdje su sa najvećom pažnjom sva blaga bila postavljena u sandučićima na sredini ogromne dvorane unutar visokog lijepog dvorca sa kulama, kome je bila potrebna hitna popravka.

Poslije toga su gamjaci i kumbreci brzo i neprimjetno napustili gradić, pozdravili se na obroncima šume i razišli svako u svoje seoce.

Glava 18. Ljudi više vjeruju u čuda, nego u pomoć šumskih stanovnika

Nastalo je miholjsko ljeto, i ponovo je ova ista porodica odmarala na rubu šume: tata, mama, brat i sestra – Vića i Sofi.

Svi su bili radosni, a tata je ispričao djeci kako se nedavno dogodilo pravo čudo. U poplavljenom „Muzeju bajki“ odjednom su se niotkuda pojavila sredstva za renoviranje – dragocjenosti, koje su ostavili nepoznati dobrotvori. To je bilo tako čudno i misteriozno, da su o tome slučaju pisali u lokalnim novinama.

- Tata, da li su gamjaci mogli donijeti taj materijal? – upitao je dječak.

- Ili kumbreci? – dodala je njegova sestra.

- Naravno da ne, dragi moji! – odgovorila je mama, grleći djecu.

- To je vjerovatno uradio neko od ljudi! – produžio je tata.

Djeca su ponovo nastavila da trče po livadici i dječak je odjednom radosno uskliknuo:

- Mama! Tata! Našao sam svoj kamiončić, koji sam izgubio ljetos! – dječak je podigao igračkicu i pokazao je roditeljima.

- Eto vidiš, nisu ga odnijeli gamjaci! – našalio se tata, a mama se zasmijala.

Predveče su vesela dječica sjela u automobil sa roditeljima i uputili su se ka gradu.

Čim je utihnuo zvuk motora i automobil se izgubio iz vida, iz visokih požutjelih žbunova su se pojavili Fuksik, Džumbo i Čupoks. Fuksik je pogledao za automobilom i namjestio je svoje pantalonice.

- Žao mi je što niko neće saznati za naš postupak. – kazao je Fuksik i pogledao u drugare.

- Mi smo tajni heroji, sakriveni u dubini šume! – ponosno je kazao Džumbo.

- A i zbog čega će nam popularnost, od nje samo dolaze problemi, – dodao je Čupoks, – intervjui za novine, autogrami, more obožavatelja...

- Da, za gamjake je bolje da ostanu nepoznati ljudima. Tako je barem zasad, – složio se Fuksik. Dakle, braćo, hoćemo li u potragu za blagom?

Džumbo i Čupoks su potvrdno klimnuli glavama i počeli razgledati mjesto na kom su odmarali ljudi, kao što su to radili i prethodnih godina. A Fuksik je pronašao lizalicu u travi i, izvadiвши je tiho iz omota, krišom od drugara, počeo je lizati, žmureći od zadovoljstva.

KRAJ